

APRIL 1984

de

VERSCHIJNT MAANDELIJKS

EGHTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

**„HET NIEUWE CHINA”
zoekt toenadering**

De *Echte Waarheid* wordt geheel gratis uitgegeven. Dit wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van onze lezers en van hen die vrijwillig medewerker zijn geworden in dit wereldomvattende werk. *De Echte Waarheid* streeft geen winstbejag na, neemt geen commerciële advertenties aan en heeft niets te koop. Bijdragen worden dankbaar aanvaard.

België: Postrek.: No. 000-0157667-42 N+; bankrek.: Algemene Bank Nederland, Antwerpen, No. 721 5205043 14. *Nederland:* Postgiro No. 1954800; bankrek.: Algemene Bank Nederland, Utrecht, No. 555013340. Voor beide landen ten name van Stichting Ambassador College, Postbus 333, 3500 AH Utrecht (Nederland).

Uitgeverij: Stichting Ambassador College, Postbus 333, 3500 AH Utrecht (Nederland). Verantwoordelijke uitgever in België: H.C.A. Van Lerberghe, Postbus 3, 2120 Schoten (België).

OPRICHTER EN ALGEMEEN

HOOFDREDACTEUR:

HERBERT W. ARMSTRONG

HOOFDREDACTEUR:

HERMAN L. HOEH

EINDREDACTEUR:

DEXTER H. FAULKNER

SENIOR REDACTEUR:

RAYMOND F. MCNAIR

NIEUWSREDACTEUR:

GENE H. HOGBERG

REDACTEUREN:

RONALD D. KELLY, RODERICK C. MEREDITH,
DONALD D. SCHROEDER, JOHN R. SCHROEDER,
MICHAEL A. SNYDER, CLAYTON D. STEEP,
KEITH W. STUMP

ASSISTENT-REDACTEUREN:

SHEILA GRAHAM, NORMAN L. SHOAF

VASTE MEDEWERKERS:

DIBAR APARTIAN, ROBERT BORAKER,
JOHN HALFORD, KENNETH C. HERRMANN,
ROD MATTHEWS, L. LEROY NEFF,
RICHARD PAIGE, PATRICK A. PARNELL,
RICHARD J. RICE, RICHARD H. SEDLIACIK,
DAN C. TAYLOR, JEFF E. ZHORNE

TECHNISCH KOPIJREDACTEUR:

PETER MOORE

REDACTIE-ASSISTENTEN:

CHERYL EBELING, KAREN FERGEN, WILLIAM
FLAMAN, WERNER JEBENS, JANICE ROEMER,
WENDY STYER, RON TOTH, AGNES YOUNGBLOOD

VORMGEVING:

RANDALL COLE

Medewerkers: MATTHEW FAULKNER,

L. GREG SMITH

Coördinator Vormgeving: GREG S. SMITH

FOTOREDACTIE:

Hoofd fotografische verzorging:

WARREN WATSON;

Hoofd fotoproduktie: HAL FINCH;

Medewerkers: G. A. BELLUCHE JR.,

KEVIN BLACKBURN, CHARLES BUSCHMANN,

NATHAN FAULKNER, ALFRED HENNIG,

ELIZABETH RUCKER,

KIM STONE

Fotoarchief: VERONICA TAYLOR

UITGEVERIJ:

Directeur uitgeverij: RAY WRIGHT;

Hoofd produktie: ROGER G. LIPPROSS;

Produktie: RON TAYLOR;

Coördinatoren internationale edities: JEANNETTE

ANDERSON, VAL BROWN, BOB MILLER;

Distributie: BOYD LEESON;

Distributie-assistent: CAROL RIEMEN;

Distributie losse nummers: JOHN LABISSONIERE

FINANCIËEL BELEID:

L. LEROY NEFF

INTERNATIONALE EDITIES:

DUITS: JOHN B. KARLSON;

ENGELS: JOHN R. SCHROEDER

FRANS: DIBAR APARTIAN;

ITALIAANS: CARN CATHERWOOD;

NEDERLANDS: JOHAN WILMS;

NOORS: ROY ØSTENSEN;

SPAANS: DON WALLS

KANTOREN:

AUSTRALIË: ROBERT MORTON;

CANADA: COLIN ADAIR;

ENGELAND: FRANK BROWN;

FILIPPIJNEN: GUY AMES;

FRANKRIJK: SAM KNELLER;

LATIJS-AMERIKA: LEON WALKER;

NEDERLAND: BRAM DE BREE;

NIEUW-ZEELAND: PETER NATHAN;

PUERTO RICO: STAN BASS;

WEST-DUITSLAND: FRANK SCHNEE;

ZUID-AFRIKA: ROY MCCARTHY;

ZWITSERLAND: BERNARD ANDRIST

de EGTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

17E JAARGANG No. 4 OPLAGE WERELDWIJD 6.664.000

APRIL 1984

ARTIKELEN

- 2 „Het nieuwe China” zoekt toenadering
- 5 Zal een wereldregering de mensheid redden?
- 7 Tegen beter weten in
- 10 Groet aan de onbekende soldaat
- 14 Zweden op een tweesprong
- 19 Huiselijk geweld — de verborgen zonde

RUBRIEKEN

- 1 Persoonlijk van Herbert W. Armstrong
- 16 Internationale informatie
- 29 Van onze lezers

VOORPAGINA

De Chinese premier Zhao Ziyang en de Amerikaanse President openen nieuwe deuren naar toekomstige samenwerking op het gebied van de economie, wetenschap en technologie. De in januari gesloten overeenkomsten kwamen in het kielzog van het nieuws dat de Amerikaanse export naar Azië verleden jaar voor de eerste maal de export naar Europa overtrof. Een groeiend aantal stemmen wenst dat de V.S. zich losmaakt van de militaire betrokkenheid in Europa.

OMSLAGFOTO DIANA WALKER — LIAISON

De Echte Waarheid (*The Plain Truth*) wordt ook in het Duits, Engels, Frans, Italiaans en Spaans uitgegeven door Ambassador College in Pasadena (Californië, V.S.), Borehamwood (Engeland). © 1984 Ambassador College. Alle rechten voorbehouden. Printed in England by Ambassador Press, St. Albans. Gelieve uw correspondentie en abonnementsaanvragen te richten aan:

AMBASSADOR COLLEGE, Postbus 333,
3500 AH Utrecht (Nederland).

Telefoon: 030-317117

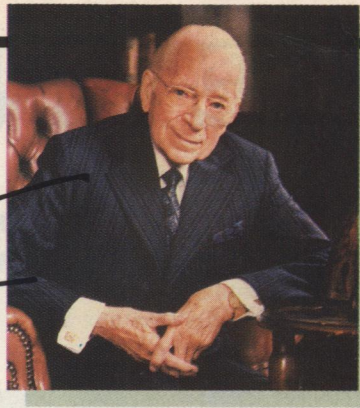
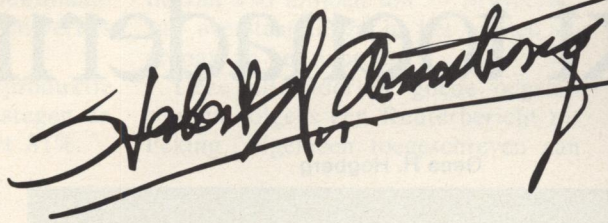
BELANGRIJK: Opgave van adreswijziging gaarne zo spoedig mogelijk. Indien mogelijk oud adresstrookje insluiten a.u.b.

Voor *The Plain Truth* schrijf naar:

- *Europa, India, Afrika:* P.O. Box 111, Borehamwood, Herts., Engeland WD6 1LU
- *Verenigde Staten:* 300 W. Green Street, Pasadena California 91123
- *Canada:* P.O. Box 44, Station A, Vancouver, B.C. V6C 2M2
- *Australië en Zuidoost-Azië:* P.O. Box 202, Burleigh Heads, Qld. 4220, Australia
- *Nieuw-Zeeland:* P.O. Box 2709, Auckland 1
- *Zuid-Afrika:* P.O. Box 1060, Johannesburg
- *Filippijnen:* P.O. Box 1111, Makati, Metro Manila
- *Latijns-Amerika:* P.O. Box 5-595, 06500 Mexico D.F.-Mexico
- *Caribisch gebied:* P.O. Box 6063, San Juan, Puerto Rico 00936

PERSOONLIJK VAN

Waarom geen abonnements- prijs?

Veel lezers hebben mij n.a.v. ons jubileumnummer geschreven. Sommigen vroegen waarom er geen abonnementsprijs is en geen advertenties worden opgenomen. Ik zal het uitleggen.

Dit tijdschrift is **UNIEK!** In velerlei opzicht. Er bestaat geen ander tijdschrift dat erop lijkt. Geen enkele andere publikatie geeft u **BEGRIP** van het hedendaagse **NIEUWS** — van waar de wereld heengaat — van wat er in de Bijbel voor de naaste toekomst is geprofeteerd.

Geen ander geeft u **BEGRIP** van de wereld waarin wij leven — van de ongelooflijke *paradox* van de moderne, 20e-eeuwse ontzaglijke vooruitgang die gepaard gaat met schrikbarend kwaad, schijnbaar onoplosbare moeilijkheden, algemene onvrede, geweld, oorlogen en menselijk lijden.

Geen enkel ander tijdschrift geeft begrip van *waarom* de mensheid hier op aarde is — van de werkelijke betekenis en het *doel* van het menselijk leven en van wat ons werkelijk te wachten staat.

Ja, dit tijdschrift is *onbetaalbaar* — het kent geen abonnementsprijs — u kunt het niet kopen! Waarom niet?

Mag ik u een heel persoonlijke ervaring van bijna 60 jaar geleden meedelen? Ik had toen zeer veel succes in het advertentiewezen en in de tijdschriftenwereld. Ik had pionierswerk verricht in publieke opinie-onderzoek voor een landelijk tijdschrift. Dat was mijn achtergrond voordat ik **THE PLAIN TRUTH** (het moedertijdschrift van **DE ECHTE WAARHEID**) oprichtte.

Ik had mij afgevraagd waarom deze wereld vol ontevredenheid, verdriet en lijden is, met onoplosbare problemen en moeilijkheden te midden van zo'n ontzagwekkende materiële vooruitgang. Wetenschapsmensen waren van mening: „Met voldoende kennis zullen we al onze moeilijkheden oplossen en al het kwaad uitroeien.” De kennis nam snel toe — maar ook de moeilijkheden en het kwaad. De grote toename van kennis gedurende de 19e en 20e eeuw berust op de geleidelijke en definitieve aanvaarding van de evolutietheorie. Deze theorie werd de grondgedachte, de bril door middel waarvan men de groeiende kennis fundeerde. De leidende geesten beweerden dat de beschaving het punt had bereikt waar we de windsels van bijgeloof en de krukken van een Scheppende God konden wegdoen. De evolutie en de toenemende kennis die daarop gebaseerd werd alsmede de moderne wetenschap werden de nieuwe Messias die

Kiosken zijn een belangrijke schakel om incidentele nieuwe lezers tot toegewijde abonnees te maken.

de lijdende mensheid zou gaan bevrijden van haar vloeken, verbijsterende problemen, haar kwaad en lijden.

Maar de onvrede, het

(Zie verder pagina 26)

„HET NIEUWE CHINA” zoekt toenadering

Gene H. Hogberg

Terwijl de wereld de afgelopen vijf jaren de verschrikkingen van oorlogen, revoluties en een ontstellende toename van het terrorisme moest doorstaan, voltrok zich in het volkrijkste land ter wereld een heel andere revolutie.

NAUWELIJKS gewaardeerd door de buitenwereld heeft zich sedert 1979 in de Volksrepubliek China een opmerkelijke sociale en economische hervorming voltrokken.

De invoering van een veelomvattende politiek van economische

Deze verbazingwekkende omwenteling wordt voornamelijk toegeschreven aan twee mensen: Deng Xiaoping, de hoogste leider van het land sinds eind 1978, en Zhao Ziyang, premier sinds 1980.

Zoals de tv-kijkers in de Verenigde Staten onlangs in een onthullende, twee uur durende documentaire hebben kunnen constateren, kan de

gen die eens als „proletarisch” werden aangemerkt.

Door middel van een vrijer marktmechanisme en door een verschuiving van communale landbouw naar gezinslandbouw zijn de jaren van opslag en rantsoenering nu vervangen door een landbouwsysteem dat aan de behoeften van ieder persoonlijk voldoet.

Naar wordt aangenomen is Deng Xiaoping met China's monumentale hervormingen begonnen zonder over een gedetailleerd programma te beschikken. Volgens een Westerse waarnemer die de Chinese politiek jarenlang heeft bestudeerd, was er „geen aangewezen weg, geen landkaart, alleen maar een kompas om hem de algemene richting aan te geven”.

Gelukkig voor de 79-jarige Deng en voor China, was er iemand beschikbaar om het algemene grondplan in de praktijk van alle dag om te zetten: Zhao Ziyang.

De 64-jarige Zhao — een slachtoffer van de extremistische Culturele Revolutie, en eens uitgemaakt voor een „wegbereider van het kapitalisme” — is snel opgeklommen in de Chinese hiërarchie.

In de jaren 1971 tot 1975 was Zhao in de gunst gekomen wegens het door hem in Binnen-Mongolië en in de provincie Kwantoeng gevoerde landbouwbeleid. Vervolgens werd hij bevorderd tot partijsecretaris en tot gouverneur van Tsjetsoean, China's dichtstbevolkte provincie, die na de woelingen van de Culturele Revolutie economisch geheel in duigen lag.

Het was aan Zhao's beleid te

Tegenover leiders van de Chinese gemeenschap in San Francisco benadrukt premier Zhao Ziyang de „risico-vrije” toekomst van Taiwan als het met het moederland China is verbonden.

hervorming, gekoppeld aan een lange periode van binnenlandse rust, heeft de meer dan een miljard mensen tellende bevolking van China een snelle welvaartsstijging gebracht. Bovendien heeft zij bij het publiek een wijdverbreid gevoel van vertrouwen in de toekomst gewekt.

verandering in China aanschouwelijk worden afgemeten aan de toenemende aantallen motorrijwielen, koelkasten, tv-toestellen en andere consumptieartikelen die de Chinezen nu kunnen kopen. Vrolijker gekleurde en beter gemaakte kleding is nu bezig de blauwe standaarduniformen te vervan-

danken dat de voedselschaarste het veld moest ruimen voor uitzonderlijk rijke oogsten. Hij gaf boeren hun eigen lapje grond terug, verhoogde de landbouwprijzen, stelde weer prestatiepremies in en droeg fabrieksmanagers op in termen van winst en verlies te denken.

In 1979 was de landbouwproductie van Tsjetsoean met 25% gestegen en de industriële productie met 81%.

„De mensen moeten hun gedachten uit het dwangbuis bevrijden en de economie overeenkomstig de economische wetten door economische hefboomen laten stimuleren”, verkondigde Zhao. (Misschien wel zijn meest aangehaalde economische beginsel luidt: „Wij moeten onszelf niet binden, zoals zijderupsen in hun cocons. Alle economische patronen die de produktietoename belemmeren, dienen te worden afgeschaft.”)

Toen Deng na de dood van Mao Tse-Toeng in 1976 de machtsstrijd in de partij had gewonnen, begon ook Zhao's ster te rijzen. In 1980 werd hij naar Peking gebracht als lid van het Politbureau en als vicepremier, en zes maanden later werd hij tot premier benoemd — de derde sedert de Communistische Partij in 1949 op het Chinese vasteland de macht overnam.

Omwenteling in de landbouw

Op nationaal niveau is premier Zhao in staat geweest zijn ervaringen in de provincie aan de zwaarst mogelijke test te onderwerpen.

Uitgaande van de grondslag dat „produktie de levensstandaard van het volk moet verhogen” in plaats van het Mao-istische dictaat dat „produktie er is voor de revolutie”, begon Zhao met de herstructurering van de Chinese landbouw.

De politiek van de „volkscommunes” zoals die 25 jaar geleden voor het eerst door Mao in de landbouw werd ingevoerd, is nu opgegeven. In plaats daarvan moedigt Zhao nu bij China's 800 miljoen boeren de stichting van familiebedrijfsjes aan, bevordert de huisindustrie, en de ontwikkeling van

vrije handel in de meeste landbouwprodukten.

In 1983 wierpen deze landbouwherformingen spectaculaire resultaten af in de vorm van een recordgraanproductie van 370 miljoen ton — in weerwil van overstromingen in het zuiden en droogte in het noorden.

Deze uitzonderlijk goede oogsten worden volgens een Reuterbericht uit Peking „algemeen toegeschreven aan

en meer winst te maken. Zhao geeft onmiddellijk toe dat er in de industriële sector nog veel moet worden gedaan.

Voor zover het industriële werkers betreft heeft Zhao vastgehouden aan de eis dat zij betaald worden naar gelang van de hoeveelheid werk die zij hebben verzet, en niet alleen maar omdat zij werknemer zijn. Staatsdienst zou niet langer moeten worden gegarandeerd, en wat gratificaties

de invoering van het profijt-beginsel voor de landbouwers”. Naar men zegt vragen sommige boeren zich zelfs af wat zij met al het geld dat zij verdienen moeten doen.

Industrie en bureaucratie

Industriële hervorming is moeilijker uitvoerbaar gebleken. Aanvankelijk drong Zhao aan op meer zelfstandigheid voor bedrijfsmanagers, maar hij stuitte al gauw op bezwaren.

Weinig managers konden de uitdaging aan, voornamelijk omdat het om politieke redenen benoemde bureaucraten waren, en geen ondernemers die bereid waren risico's te nemen om de efficiëntie te verhogen

Premier Zhao Ziyang en president Ronald Reagan smeden nieuwe banden tussen China en de Verenigde Staten.

betreft, die zouden royaal moeten worden toegekend voor werkelijke produktiviteitsstijging, en anders helemaal niet.

triële sector vereist een ruimere toegang tot de wetenschappelijke en technologische deskundigheid van de Westerse wereld.

In tegenstelling tot de Chinese leiders van het verleden heeft premier Zhao veel buiten zijn geboorteland gereisd. In januari van dit jaar werd hij de hoogste autoriteit van de Volksrepubliek die de Verenigde Staten bezoekt. Zijn bezoek zou drie maanden later, in april van dit jaar, worden gevolgd door een tegenbezoek van president Ronald Reagan.

Bij zijn bezoeken aan Washington, New York en San Francisco — in het bijzonder tijdens zijn bespreking op hoog niveau in de Amerikaanse hoofdstad — legde de premier de nadruk op de kwesties van de handelsbetrekkingen en de investeringen.

Voor het moment zijn de gevoeligheden tussen de beide regeringen op een laag pitje gezet. Zo deelde Zhao voor zijn vertrek uit Peking op een persconferentie mede dat China niet zou aandringen op nieuwe Amerikaanse concessies met betrekking tot het geschilpunt Taiwan, die verder zouden gaan dan de in 1982 gesloten overeenkomst om de Amerikaanse wapenverkopen naar dat eiland geleidelijk te verminderen.

In Washington zei Zhao dat China „een nieuwe weg wil banen, en een socialisme met Chinese kenmerken wil opbouwen”. Hij zei dat China een toenemende behoefte aan industriële producten heeft, en dat het zijn energiereserves moet gaan exploiteren en zowel zijn communicatiestelsel als het transport verbeteren.

„Bij al deze inspanningen is er behoefte aan veel kapitaal en geavanceerde technologie”, zei hij, en hij voegde eraan toe dat, hoewel China op zijn eigen inspanningen vertrouwde, het toch actief zou streven naar uitbreiding van de buitenlandse hulp en handel.

Het gevolg zal zijn dat er binnenkort een aantal overeenkomsten tussen de

(Zie verder pagina 25)

In Zhao's streven naar hervorming vormt de bureaucratie een geliefd mikpunt. Onversaagd heeft hij de bureaus van de centrale overheid en het aantal daar werkzame hoge ambtenaren met 25% gereduceerd. En hij is druk doende deze gedwongen afslanking van het ambtelijke apparaat via de provincies verder door te voeren naar de steden en de regio's.

Bij een verrassende actie in mei 1982 werd het aantal vice-premiers van 13 tot 2 teruggebracht.

Globaal genomen heeft het team van Zhao Ziyang en zijn mentor Deng Xiaoping eendrachtig samengewerkt om deze veranderingen ingang te doen vinden. Elk hunner heeft naar het schijnt zijn eigen rol en zijn eigen terrein van verantwoordelijkheden.

„Het moge dan waar zijn dat Deng de politieke spierkracht levert, en anderen een deel van de ideeën,” aldus een Chinese politieke wetenschapper, „maar Zhao is de man die ervoor moet zorgen dat het ook gebeurt. Ofwel de industriële productie stijgt, ofwel ze doet dat niet. Ofwel de oogst is beter, ofwel ze is dat niet. Ofwel er zit vooruitgang in wetenschap en

FOTO'S CAMPBELL — SYGMA

Nieuwe ontwikkelingen in de Chinese landbouw zijn mogelijk door ijverige handarbeid en een groeiende vrije markt voor de produkten van volkstuintjes.

techniek, ofwel zij maken op de plaats rust. En wat de oorzaken ook mogen zijn, het is Zhao die de antwoorden geeft.”

Het aanboren van Westerse hulpbronnen

Verdere vooruitgang in China's indus-

Zal een WERELDREGERING de mensheid redden?

Michael A. Snyder

Meer dan ooit bestaat er in onze tijd behoefte aan een onpartijdige wereldregering. Maar behoort een dergelijke regering wel tot de mogelijkheden?

Wij schreven 1945, nu bijna veertig jaar geleden. Een emotioneel uitgeputte wereld die genoeg had van de oorlog, verlangde vurig naar blijvende vrede.

En velen achtten dat mogelijk. De leiders van de drie grote wereldmachten — de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en de Sovjet-Unie — schenen eendrachtig samen te werken aan de genezing van de door oorlog verscheurde landen van Europa en van Azië en Noord-Afrika.

Verenigde Naties geboren

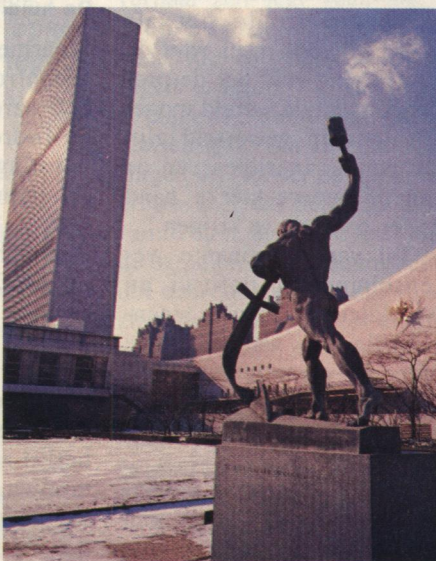
Met de oprichting van de Verenigde Naties, kort na het einde van het tweede wereldomspannende conflict, steeg de hoop op een blijvende vrede. De oprichters van dat instituut maakten zelfs stilzwijgend een bijbelse profetie tot hun motto: „Dan zullen zij hun zwaarden tot ploegscharen omsmeden en hun speren tot snoeimessen; geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen, en zij zullen de oorlog niet meer leren” (Jes. 2:4).

Maar helaas verviel het grote internationale experiment van een wereldregering tot weinig meer dan

een forum voor het uiten en aanhoren van grieven en propaganda. Wie had ten tijde dat de Verenigde Naties werden gevormd kunnen geloven dat in de decennia die op de oprichting volgden, duizenden mensen het leven zouden verliezen in Aziatische, Afrikaanse en Zuidamerikaanse conflicten? Dat in het begin van de jaren '60 slechts ternauwernood een kernoorlog kon worden voorkomen? Dat een onverwachts tot stand gekomen blok van landen, tegenwoordig bekend-

Aardig geprobeerd, maar . . .

Het probleem van de verscheidenheid van regeringsvormen blijft bestaan. Neem een willekeurig werelddeel, en men vindt er aristocratieën, communistische samenlevingen, democratieën, dictaturen, monarchieën, socialistische maatschappijvormen en theocratieën. In plaats van het door de Verenigde Naties met de mond beleden motto van Jesaja 2:4, wordt de mensheid nu met de omgekeerde toestand geconfron-

Oorspronkelijk een veelbelovend instituut zijn de Verenigde Naties afgedegen tot weinig meer dan een forum voor klachten. Rechts, Andrei Gromyko, toen nog ambassadeur in de Verenigde Staten, tekent het handvest van de V.N. (28 juni 1945).

staand als de Derde Wereld ofwel de Ontwikkelingslanden, regelmatig niet in staat zou blijken zijn schulden te betalen?

teerd, zoals geprofeteerd in Joël 3:10: „Smeedt uw ploegscharen tot zwaarden en uw snoeimessen tot speren; de zwakke zegge: *Ik ben een held.*”

De angstaanjagende verbreiding van kernwapens heeft deze woorden tot een dreigende realiteit gemaakt!

De unieke paradox

Kijk eerst eens naar alles waartoe de mensheid *in staat is!* Deze eeuw, in het bijzonder sedert dit tijdschrift in 1934 werd opgericht, heeft een groot deel van de mensheid een levensstijl zien verwerven die haar voorouders onmogelijk zouden hebben geacht.

Wij vinden het tegenwoordig heel gewoon dat wij een telefoon kunnen oppakken en een vriend in Amerika of Azië kunnen bellen. Wij verwachten dat het avondnieuws op de tv (die op zichzelf al een elektronisch wonder is) ons ter plekke rechtstreeks opgenomen beelden brengt uit het een of andere verre land. Of dat men in weinige uren persoonlijk een zakelijke transactie kan afsluiten met een firma die zich op honderden kilometers afstand bevindt.

Op het zelfde moment voert de „space shuttle”, het ruimteveer van de NASA, misschien ingewikkelde expe-

Op het zelfde moment echter wordt een passagiersvliegtuig met 269 mensen aan boord uit de lucht geschoten. Kleine landen in Latijns-Amerika besteden de geldmiddelen, waaraan zij zo wanhopig behoefte hebben voor de ontwikkeling van hun industrie en van hun onderwijs, aan de aankoop van militair materieel. En blazen in Afrika en in andere werelddelen kleine kinderen de laatste adem uit als gevolg van ernstige ondervoeding.

De hele ontzagwekkende technologische vaardigheid van de mens kan niet verhinderen dat het spookbeeld van honger, bloedvergieten en anarchie over de hele wereld de regeringen blijft plagen.

Wat is de hoop voor de toekomst?

Lenin zei eens dat politieke vluchtelingen met hun voeten stemmen.

Als dat waar is dan moet er nu door de hele wereld een donderende kakofonie klinken — de „stemmen” van bijna negen miljoen politieke vluchtelingen die het onvermogen van de mens om zichzelf te regeren uitbazunen!

Boven de paradox van de technologie en het menselijke lijden klinkt de stem van de profeet: „De weg des vredes kennen zij niet” (Jes. 59:8).

Een Amerikaans nieuwsmagazine stelde het als volgt: „Steeds meer wint de overtuiging veld dat de problemen van de wereld mogelijk te diep geworteld zijn om zonder ingrijpen van de een of andere sterke hand onder controle te krijgen.”

Tal van prominente wetenschappers, politici en wereldleiders roepen tegenwoordig om wat de enige afdoende garantie tegen volledige nucleaire verwoesting zou zijn: een wereldregering.

Hun redenering wordt goed samengevat in de volgende verklaring van Albert Einstein: „Ik ben zeer beslist niet van mening dat het gevaar voor oorlog kan worden uitgeschakeld zonder wereldregering. Zonder een dergelijke concrete waarborg zijn zowel de wapenwedloop als een uiteindelijke wereldoorlog onvermijdelijk.

„Het is van geen enkele waarde iets alleen maar onwettig te verklaren”, zo

vervolgde hij. „Uit lange ervaring weten wij dat dergelijke afspraken, hoe eerlijk gemeend ook, in geval van oorlog niet worden nagekomen.”

Zelfs bij de geboorte van de Verenigde Naties bleven velen sceptisch. In zijn verslag uit Londen over de geboorteweek van de Verenigde Naties, schreef een verslaggever van de *New York Times* op 10 januari 1946 dat „eenenvijftig landen van de grootste oorlogcoalitie in de geschiedenis... vandaag een nieuw hoofdstuk openden in 's mensen droefgeestige pogingen om tot vrede en veiligheid te komen”.

Is dat alles wat de mensheid na duizenden jaren van vredesverlangen heeft aan te bieden? Een „droefgeestig streven naar vrede”?

Na een pleidooi voor „wereldeenheden” door de toenmalige Britse minister-president Clement Attlee, viel de eerste bijeenkomst van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties al gauw uiteen in een stuitende politieke worsteling tussen de supermogendheden met als inzet de keuze van een president van de assemblee die hun persoonlijke belangen zou behartigen. En dat was dan in de praktijk het „omsmeden van zwaarden tot ploegscharen”. Maar het was nog maar een voorproefje van de bitterheid die nog in het vat zat.

De huidige situatie

Waarmee worden wij vandaag de dag geconfronteerd? „Wij houden deze hele aardse schepping in gijzeling met de bedreiging van een nucleaire verwoesting die haar terug zou kunnen slingeren in de levenloze duisternis waaruit zij voortkwam”, aldus Jonathan Schell in zijn best-seller *The Fate of the Earth*. Hij vervolgt:

„Als wij eerlijk zijn tegen onszelf moeten wij inderdaad toegeven dat, tenzij wij ons ontdoen van de kernwapenarsenalen, de totale vernietiging niet alleen zou *kunnen* komen, maar beslist *zal* komen, zo niet vandaag dan morgen, en zo niet dit jaar, dan het volgende. Het is nu al zo ver gekomen dat wij in geleende tijd leven: elk jaar van voortgezet menselijk leven op aarde is een geleende jaar, elke dag een geleende dag” (nadruk van de auteur).

Schells oplossing: „... de enige manier voor onverschillig welk land om in deze tijd tot nationale veiligheid te

(Zie verder pagina 23)

NOGUES — SYGMA

De vaak ongewenste en soms vergeten vluchtelingen in Afrika hebben in deze tijd weinig om naar uit te zien. Van de negen miljoen vluchtelingen op de wereld bevindt de helft zich op dit continent.

rimenten uit terwijl hij op meer dan 1100 km hoogte om de aarde draait. Of zijn de Sovjets bezig een nieuw record te vestigen voor de tijd die door mensen in een ruimtestation wordt doorgebracht. Of verzamelt een rond de aarde draaiende infrarood-telescoop onverwachte kennis over een nabij zonnestelsel. Of is een op afstand bediende sonde bezig de duistere bodem van de Atlantische Oceaan af te zoeken.

Tegen beter weten in

John Ross Schroeder

Hoe vaak gebeurt het ons niet dat wij iets doen tegen beter weten in!
Ironisch genoeg is vermoedelijk ook de belangrijkste beslissing
uit de gehele geschiedenis tegen beter weten in genomen.

Wij kennen de feiten. Anderen maken ons duidelijk dat van een bepaalde beslissing niets goeds kan komen. Onze eigen ervaring — door schade en schande opgebouwd — verzet zich ertegen. Onze intuïtie zegt ons dat wij „nee” moeten zeggen.

Maar wij houden veel van de persoon die een „ja”-antwoord wil horen. En dus zeggen wij „ja”, tegen beter weten in.

Regeringsleiders zijn met open ogen voor deze verleiding bezwaken. Managers van de grootste bedrijven hebben dezelfde fout gemaakt. Ouders hebben „ja” gezegd terwijl de collectieve opvoedkundige ervaring van de afgelopen eeuwen hen zei dat ze „nee” moesten zeggen. Mannen hebben van oudsher tegen beter weten in toegegeven aan hun vrouw. Meisjes — met name die van deze generatie — geven toe aan jongens in de kwestie van sex voor het huwelijk, vaak tegen beter weten in.

Generatie na generatie hebben wij allemaal deze fout gemaakt, tot onze verste voorouders toe. Zelfs het incident van de verboden vrucht vormt

hierop vermoedelijk geen uitzondering.

Kijk maar eens naar het bijbelverhaal over de belangrijkste beslissing uit de geschiedenis van de mensheid. Het verhaal zelf legt geen nadruk op het enorme belang van de gebeurtenissen. Maar de Bijbel helpt ons tussen de regels te lezen.

Genesis 3 richt onze aandacht op de gewichtigste van alle menselijke beslissingen uit het verleden. Vers 6: „En de vrouw zag, dat de boom goed was om van te eten, en dat hij een lust was voor de ogen, ja, dat de boom begeerlijk was om daardoor verstandig te worden, en zij nam van zijn vrucht en at, *en zij gaf ook haar man, die bij haar was, en hij at.*”

Wat gebeurde er met Adam? Het lijkt erop dat hij als een machine reageert in plaats van als het hoofd van het menselijk ras.

Werd Adam samen met zijn vrouw misleid? Of wist hij wat hij deed? Gaf de aantrekkelijkheid van zijn vrouw Eva de doorslag bij zijn beslissing om van de vrucht te eten?

God, zo ontdekken wij in Genesis 2, schiep Adam van het stof uit de aardbodem, plaatste hem in een prachtige tuin in het land Eden, en gaf de eerste mens vervolgens een aantal

instructies om te overleven. Let eens op vers 16.

„En de Here God legde de mens het gebod op: Van alle bomen in de hof moogt gij vrij eten, maar van de boom der kennis van goed en kwaad, daarvan zult gij niet eten, want ten dage, dat gij daarvan eet, zult gij voorzeeker ster-ven.”

Het tijdstip is van doorslaggevend belang voor ons begrip. Adam kreeg deze instructie, die van levensbelang was, *vóór* de schepping van Eva. Het verhaal zelf geeft duidelijk aan, dat het de man was die deze boodschap doorgaf aan de moeder van alle levenden. Het bijbelse patroon laat zien dat een man in staat is zijn vrouw in dergelijke kwesties te instrueren.

In hoofdstuk 3 duikt een geest op, die in het Hebreeuws *Satan* wordt genoemd — wat zoveel betekent als „opponent”. Deze verschijnt in de gedaante van een slang. Satan vraagt Eva naar de vruchten in de hof, waarop zij antwoordt: „Van de vrucht van het geboomte in de hof mogen wij eten, maar van de vrucht van de boom, die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: Gij zult daarvan niet eten noch die aanraken; anders zult gij sterven” (vers 2-3).

Haar antwoord toont aan dat Adam

Pilatus' oordeel tegen beter weten in

Pontius Pilatus werd tegen het einde van het jaar 26 n.Chr. benoemd tot de vijfde procurator (gouverneur) van Judea. De Romeinse wet gaf hem de macht om te beslissen over leven en dood, en de volledige bevoegdheid om doodstraffen *ongedaan te maken*. In één geval maakte Pilatus geen gebruik van dit recht, ofschoon hij wist dat de verdachte onschuldig was. Dit was in het geval van Jezus van Nazareth.

Veel autoriteiten hebben Pilatus hier tamelijk hard om veroordeeld. Zo zegt een toonaangevend bijbellexicon over Hem: „Het oordeel van het Nieuwe Testament is dat hij een zwakke figuur was, die zich meer door politiek gewin liet leiden dan door principes . . .”

Laten wij Pilatus' uitspraak als rechter eens reconstrueren uit de ter zake doende fragmenten van het Nieuwe Testament. Terugkijkend op deze gebeurtenis sprak de apostel Petrus tot zijn landgenoten: „Mannen van Israël . . . God . . . heeft zijn knecht Jezus verheer-

lijkt, die gij hebt overgeleverd en verloochend ten overstaan van Pilatus, *ofschoon deze oordeelde, dat men Hem moest loslaten*. Doch gij hebt de Heilige en Rechtvaardige verloochend en begeerd, dat u een man, die een moordenaar was, geschonken zou worden; en de Leidsman ten leven hebt gij gedood, maar God heeft Hem opgewekt uit de doden” (Hand. 3:12-15).

Het is duidelijk dat Petrus zijn gehoor net zo verantwoordelijk voor het gebeurde houdt als Pilatus. En Jezus zelf heeft tegen Pilatus gezegd: „. . . hij, die Mij aan u heeft overgeleverd, [heeft] groter zonde” (Joh. 19:11).

Hoe berekenend Pilatus ook geweest mag zijn, zijn Romeinse opleiding voor de dienst in verre provincies had hem gewapend met een zeker beoordelingsvermogen. De hogepriesters en oudsten hadden Jezus beschuldigd van tal van illegale praktijken (Matth. 27:11-14). Pontius Pilatus geloofde geen woord van deze aantijgingen. De Romeinse procurator wist „dat zij Hem *uit*

nijd hadden overgeleverd” (vers 18).

Ondertussen riep het onhandelbare volk om Jezus' bloed. „Zij schreeuwden des te meer: Hij moet gekruisigd worden! Toen Pilatus zag, dat niets baatte, maar dat er veeleer oproer ontstond, nam hij water, wies zich de handen ten aanschouwen van de schare en zeide: Ik ben onschuldig aan zijn bloed; gij moet zelf maar zien, wat ervan komt . . . Jezus geselde hij en hij gaf Hem over om gekruisigd te worden” (vers 23-26).

Pontius Pilatus sprak zijn eindoordeel met grote tegenzin uit, en vrijwel zeker *tegen beter weten in*. Het volk was op duivelse wijze opgehitst en er konden elk moment grootscheepse ongeregelheden uitbreken. De volksmassa was voor geen enkele rede vatbaar meer. Pilatus zag zijn toekomst in gevaar.

Hij boog voor de druk. Maar men kan niet bestrijden dat zijn zonde veel weg heeft van Petrus' herhaalde verloochening van Jezus ondanks alle voorgaande be-

weringen dat hij dat nooit zou doen.

Beschrijf nu eens naar Lukas' beschrijving van de gebeurtenissen in hoofdstuk 23: „Pilatus nu riep de overpriesters en de oversten en het volk bijeen en zeide tot hen: Gij hebt deze mens bij mij gebracht als iemand, die het volk afvallig maakt, en zie, ik heb Hem in uw tegenwoordigheid verhoord en in deze mens geen enkele grond gevonden voor datgene, waarvan gij Hem beschuldigt. En ook Herodes *niet* . . . En zie, er is niets door Hem bedreven, dat de dood verdient. Ik zal Hem dus geselen en dan loslaten” (vers 13-16).

De wereldlijke autoriteiten (zowel de Romein Pilatus als de Joodse koning Herodes) bevonden Jezus onschuldig aan de tenlasteleggingen. Jezus werd gekruisigd *tegen Pilatus' beter weten in*.

In onze eeuw gebeurt nog steeds hetzelfde. De wereld zal zijn nucleaire arsenalen tegen beter weten in gebruiken. Daárom verklaren wij dat God in de menselijke zaken moet ingrijpen om ons tegen onszelf te beschermen.

zijn vrouw nadrukkelijk had onderricht over Gods gebod. Zij had hem goed begrepen. Maar een sluwe Satan bleek te veel voor haar te zijn.

Het vervolg van het verhaal laat zien dat de vrouw door Satan de duivel werd verleid om van de verboden vrucht te eten — en dat Adam haar volgde in haar overtreding. Maar hoe waren de omstandigheden? De verdere gebeurtenissen werpen meer licht op de zaak.

God confronteerde de zondaren één voor één met hun overtreding en het is kenmerkend dat zij beiden iemand anders de schuld gaven. Adam gaf zowel God als Eva de schuld. Kijk wat hij tegen zijn Schepper zegt: „Toen zeide de mens: De vrouw, die Gij aan mijn zijde gesteld hebt, die heeft mij van de boom gegeven en toen heb ik gegeten” (Gen. 3:12). Dit vers geeft slechts een zeer korte samenvatting van

het gebeurde. U merkt dus dat wij slechts de hoogtepunten zien van wat er is gebeurd.

Pas wanneer God de straffen gaat uitdelen, krijgen wij het ware beeld. Eerst veroordeelt hij Satan, daarna Eva en tenslotte komt Hij bij Adam. Vers 17 voegt een belangrijke dimensie aan het verhaal toe, waarvan wij ons tot op dat moment niet bewust waren.

„En tot de mens zeide Hij: *Omdat gij naar uw vrouw hebt geluisterd* en van de boom gegeten, waarvan Ik u geboden had: Gij zult daarvan niet eten, is de aardbodem om uwentwil vervloekt; al zwoegende zult gij daarvan eten zolang gij leeft.”

Er heeft dus *een gesprek* plaatsgevonden tussen Adam en Eva *voordat* hij van de verboden vrucht at. Wij weten niet hoe lang dit gesprek heeft geduurd, maar Adam ging tenslotte

overstag . . . tegen beter weten in. Eva werd misleid, maar Adam wist beter.

Het bewijs uit het Nieuwe Testament

Diverse boeken van het Nieuwe Testament geven ons nadere informatie.

Voor de apostel Paulus — de markantste nieuwtestamentische schrijver — was de gebeurtenis rond de verboden vrucht een favoriet onderwerp. Hij werd geheel in beslag genomen door de verreikende implicaties ervan. In een van zijn brieven aan de kerk te Korinthe in het oude Griekenland schreef Paulus: „Maar ik vrees, dat misschien, zoals de slang met haar sluwheid Eva verleidde, uw gedachten van de eenvoudige en louter toewijding aan Christus afgetrokken zullen worden” (2 Kor. 11:3). Merk op dat hier geen sprake is van een verleiding van Adam — en om

een zeer goede reden. Adam was namelijk *niet* verleid.

Bij zijn onderricht aan de jonge evangelist Timotheüs herinnerde de apostel Paulus deze aan het volgende: „Want eerst is Adam geformeerd, en daarna Eva. En Adam heeft zich niet laten verleiden, maar de vrouw is door de verleiding in overtreding gevallen” (1 Tim. 2:13-14).

Satan gaf Eva bepaalde misleidende informatie waarover zij nog niet eerder had nagedacht. De vrucht was een lust voor het oog. Hij smaakte goed. Zij zou er verstandig door worden. Van geen van deze dingen kwam Adam onder de indruk. Hij wist beter. Hij at om geen van deze redenen van de vrucht. Hij werd niet verleid. Hij handelde gewoon tegen beter weten in.

Paradise Lost van de engelse dichter John Milton is een van de beroemdste klassieke gedichten uit de geschiedenis. Ofschoon wij het op een aantal belangrijke punten niet eens zijn met Miltons theologische denkbeelden, zou hij er weleens niet ver naast zijn geweest toen hij schreef dat Adam *aanvankelijk met ontzetting* zag dat zijn vrouw van de verboden vrucht at.

Adam kende de ernstige consequenties. Hij wist dat God de doodstraf had gesteld op deze ongehoorzaamheid. Hij wist wat de gevolgen zouden zijn, en het is zeer wel mogelijk dat hij bang is geweest om het lot van zijn vrouw Eva. Vermoedelijk dacht hij terug aan de tijd dat hij voor zichzelf geen hulp vond die bij hem paste (Gen. 2:20) — de tijd voordat Eva was geschapen.

Dit waren waarschijnlijk enkele van de gedachten die op dat moment door zijn hoofd gingen.

Adam stond op het cruciale punt van zijn leven. Zou hij zijn vrouw volgen — of zou hij God volgen? Het ging om gehoorzaamheid aan God of om rebellie en verzet. Aan de andere kant was Adam ook bang dat hij zijn vrouw zou moeten verliezen.

Adam nam de verkeerde beslissing.

Maar zijn besluit was niet gebaseerd op misleiding. Hij wist wat hij op het punt stond te verliezen. Hij nam zijn besluit met open ogen — hij werd *niet* verleid zoals zijn vrouw Eva. Uiteindelijk overreedde Eva hem om tegen beter weten in van de vrucht te eten. Hij stelde haar in de eerste plaats — vóór God!

Welk een ironie dat de belangrijkste

beslissing uit de hele geschiedenis waarschijnlijk tegen beter weten in is genomen!

Meer informatie

Adams zonde was geen gewone zonde. Het was een zonde met véreikende gevolgen. Natuurlijk, allen hebben gezondigd (Rom. 3:23). Maar de apostel Paulus zag dat deze ene zonde wezenlijk verschilde van alle andere — ofschoon alle geestelijke zonde de dood als loon geeft (Rom. 6:23). Adams zonde sneed de wereld af van de heilige openbaring en het geschenk van Gods Geest, en zette de mensheid in het verkeerde spoor. Daarom schreef Paulus aan de Romeinen: „Toch heeft de dood als koning geheerst van Adam tot Mozes, ook over hen, die niet gezondigd hadden op een gelijke wijze als Adam overtrad...” (Rom. 5:14).

Adams zonde is de enige zonde die invloed heeft gehad op de gehele menselijke geschiedenis. □

HEBT U ZICH AL INGESCHREVEN OP DE GRATIS SCHRIFTELIJKE CURSUS VAN AMBASSADOR COLLEGE?

De Bijbel is het boeiendste boek dat ooit is geschreven en de boodschap ervan is bedoeld voor u *vandaag!* Deze cursus kan u helpen de Bijbel werkelijk te begrijpen. De waarheid over het doel van het leven, over de bijbelse profetieën, over de door God geïnspireerde weg naar geluk, dit alles wordt per les tot in details voor u ontsloten. Als u zich wilt inschrijven, schrijf dan naar Ambassador College, Postbus 333, 3500 AH UTRECHT.

HET WARE EVANGELIE?

Honderden godsdienstige groeperingen en sekten beweren dat hun leer „het ware evangelie” is. Toch bestaan er in hun respectieve versies van het evangelie enorme verschillen. Wat was het oorspronkelijke evangelie dat door Jezus werd gepredikt? Is er iemand die nu diezelfde boodschap verkondigt? Ons gratis boekje *Wat is het ware Evangelie?* geeft vanuit de Bijbel de antwoorden. Schrijf ons om uw exemplaar.

Groet aan de ONBEKENDE SOLDAAT

Malcolm Tofts

Hier is hoop voor ieder die iemand verloren heeft die hem of haar dierbaar was.

Mijn vrouw en ik hebben zojuist een bezoek gebracht aan een van de oudste en meest historische gebouwen in Londen: de Westminster Abbey. Er zijn hier meer dan 4000 van de beroemdste mensen van Engeland begraven.

Onder de wandelgangen liggen koningen, koninginnen en vele andere vooraanstaande mensen begraven. Ieder graf heeft een herdenkingssteen met de gegevens van de hoogwaardigheidsbekleder. Als men het gebouw bezichtigt, loopt men over deze stenen. Paradoxaal genoeg is het bekendste en meest geëerbiedigde graf van iemand van wie de naam onbekend is.

De onbekende soldaat

Er is één grafsteen waarover niemand mag lopen, uit eerbied voor de stoffelijke resten. Dit graf bevindt zich bij de ingang en is het eerste wat men ziet als men binnenkomt. Het is het graf van de onbekende soldaat. Dit graf is het meest geëerde graf van heel Engeland.

In een roerend eerbetoon ging prinses Diana op haar huwelijksdag, na de koninklijke huwelijksvoltrekking, speciaal naar de tombe om haar bruidsboekje op het graf van de

onbekende soldaat te leggen. Een prachtig gebaar van waardering voor het offer van de man in de Eerste Wereldoorlog.

Aan het eind van de Eerste Wereldoorlog werden er vijf onherkenbare lichamen van Britse soldaten uit Europa naar Engeland gebracht. Een blinde man koos een van de lichamen uit. Dit is het lichaam dat in het graf van de onbekende soldaat ligt. Aan wie het lichaam behoort, weet niemand.

Koning George V gaf bevel dat het lichaam met vol militair eerbetoon moest worden begraven. En om er een internationaal karakter aan te geven, werd Franse aarde om de tombe heen gelegd. Er groeien Belgische klaprozen. En boven het graf bevindt zich een onderscheiding, postuum toegekend door de Verenigde Staten — de Amerikaanse Congressional Medal of Honor. Zo is het graf het symbool geworden voor alle mannen uit alle landen die in welke oorlog ook zijn gesneuveld. De meeste hooggeplaatste waardigheidsbekleders leggen hier een krans als zij Londen bezoeken. Vele landen hebben monumenten voor hun oorlogshelden.

Op de tombe staat de inscriptie: „Ter nagedachtenis aan de ontelbaren die... het hoogste gaven dat de mens kan geven, het leven zelf.”

Bij het graf van de eeuwige soldaat werden mijn vrouw en ik ernstig gestemd door de aanwezigheid van de dood. Zullen de onbekende soldaat en

de ontelbare anderen die in een oorlog gevallen zijn, ooit weer leven?

Ik weet dat vele lezers van De ECHTE WAARHEID een zoon of dochter, of misschien een man of vrouw hebben verloren in oorlogen en burgeropstanden. Leven en dood zijn ongetwijfeld de belangrijkste kwesties — en ook de kwesties waaraan wij paradoxaal genoeg het minst aandacht en onderzoek besteden!

De dood

Er zijn veel ideeën en leringen over de dood. De meeste mensen aanvaarden en geloven wat hun geleerd is. Wanneer het gaat om de kwestie van leven en dood, behoren de meeste mensen tot een van twee denkwijzen.

Sommigen zijn atheïst en geloven dat de dood aan alles een eind maakt — dat er na de dood geen leven, geen hoop is. Zij geloven dat de dood voor altijd het eind is van het bestaan van de persoon.

Dan zijn er degenen die in een leven na de dood geloven. Zij aanvaarden de doctrine van de onsterfelijkheid van de ziel en hebben verscheidene opvattingen over hoe en waar de ziel na de dood voortleeft. Zij denken dat de overledenen naar een andere plaats zijn „heengegaan”.

Waartoe kunnen wij ons wenden om de waarheid over dit zeer persoonlijke onderwerp te achterhalen?

Wij kunnen ons duidelijk niet tot de wetenschap wenden om te ontdekken wat er met een mens na de dood

gebeurt. Het probleem van de dood kan nooit door de wetenschap worden opgelost, want als er na de dood een leven is, ligt dit buiten het bereik van de materiële kennis. Kennis van de fysieke dood kan door middel van reageerbuisjes en microscopen worden verkregen. Maar wat er na de dood komt, kan niet door de natuurwetenschappen worden bepaald. De waarheid omtrent deze belangrijkste van alle kwesties zal door een Schepper God moeten worden geopenbaard.

Gelukkig heeft de Almachtige Schepper die alles tot bestaan heeft gebracht, deze kennis geopenbaard. En alleen Hij bevindt zich in de positie om een juist antwoord op dit probleem te verschaffen. Als wij de feiten onder de ogen zien, zullen wij ons realiseren dat de heidense filosofen uit de Oudheid noch de atheïsten enige feitelijke basis hebben voor definitieve conclusies. Hun overtuigingen zijn louter en alleen op hun eigen speculaties gebaseerd.

Wij hebben daarom maar twee mogelijkheden. Wij kunnen ofwel de heilige openbaring van God accepteren, ofwel, onze totale onwetendheid toegeven.

God openbaart het antwoord op deze belangrijkste van alle vragen. Is het niet de hoogste tijd dat wij alle verwarring omtrent dit onderwerp uit de weg ruimen?

Zullen de onbekende soldaat, de andere, ontelbare mensen die met hem zijn gesneuveld — en allen die om wat voor reden dan ook gestorven zijn — ooit weer leven? Wat wordt ons door goddelijke openbaring over dit cruciale onderwerp onderwezen?

Wat is de mens?

In de Bijbel openbaart God wat de mens is; de mens is „vlees” (Joh. 3:6), gemaakt van het stof van de aarde — „toen formeerde de Here God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus; alzo werd de mens tot een levend wezen [tot een levende ziel; *Statu vert.*]” (Gen. 2:7). De mens heeft geen ziel; hij *is* een ziel. En de ziel die zondigt, sterft (Ezech.

18:4). Dit leven is een vleeselijk bestaan, dat tijdelijk, fysiek en sterfelijk is. En daarom is het de mensen beschikt, éénmaal te sterven (Hebr. 9:27).

Atheïsten kunnen dit moeilijk tegenspreken! Of we nu in een oorlog sterven of op een andere wijze, sterven zullen we. Tegen de grootste vijand van de mens — de dood — is er in het geheel geen wetenschappelijke vooruitgang geboekt. De grootste denkers, de zorgvuldigste diethouders, de ijverigste trimmers, allen gaan uiteindelijk dood! Allemaal voegen zij zich eens bij de onbekende soldaat in zijn huidige toestand. Wij moeten ons tot openbaring wenden om de aard van die doodstoestand te bepalen.

De Bijbel openbaart dat zelfs onze

Eeuwig leven is niet inherent aan de mens! Dit is een grote verrassing voor degenen die aangenomen hadden dat zij een „onsterfelijke ziel” bezaten.

In tegenstelling tot wat algemeen geloofd wordt, onderwijst de Bijbel niet de onsterfelijkheid van de ziel, hoe schokkend dit ook mag lijken! (Zie 1 Joh. 3:15.) De doctrine van de onsterfelijke ziel komt *niet* uit de Bijbel, de woorden *onsterfelijke ziel* komen nergens in de Bijbel voor! In 1 Tim. 1:17 heeft het woord „onvergankelijke” betrekking op God. Dit is een deel van de belangrijkste geopenbaarde kennis die men kan verwerven.

De uitdrukking onsterfelijkheid of onvergankelijkheid komt vijfmaal in de

Het graf van de onbekende soldaat in de Westminster Abbey in Londen is het symbool geworden van allen die in een oorlog zijn gesneuveld.

plannen of gedachten met ons „vergaan” als wij sterven (Ps. 146:4). Er vindt geen enkele fysieke of mentale actie plaats (Pred. 9:10; Ps. 6:6; 115:17) — behalve dan het vergaan van het vlees. Dit betekent dat de doden zich nergens van bewust zijn. Ook dit kan de atheïst moeilijk tegenspreken!

„Stof zijt gij”, zegt God (Gen. 3:19).

Bijbel voor. Van alle mensen heeft alleen Jezus Christus dit (1 Tim. 6:16). Jezus heeft het „aan het licht gebracht door het evangelie” (2 Tim. 1:10). Ons wordt gezegd het te „zoeken” (Rom. 2:7).

Tweemaal wordt ons gezegd dat wij bij een *opstanding* „onsterfelijkheid aandoen” (1 Kor. 15:53-54).

Deze passages onthullen duidelijk dat de mens hulpeloos is en sterfelijk, niet in staat zichzelf eeuwig leven te geven. Wanneer iemand sterft, vergaat zijn of haar denken.

Op dit moment voelt de onbekende soldaat niets, hoort hij niets en denkt hij niets. Net als alle andere doden heeft hij geen bewustzijn. Hij lijdt niet. Hij is zich op geen enkele wijze bewust van het verstrijken van de tijd. Hij heeft geen enkel bewustzijn. Hij is dood.

Het prachtige is dat hij — en ieder ander die gestorven is — niet dood zal blijven. Zij zullen tot leven worden gewekt (Hand. 4:2; 24:15; 1 Kor. 15:13-42). Dat wil zeggen, zij zullen weer „herleven” (Ezech. 37:8-10). De atheïst kan dit niet weten, omdat hij nooit voor zichzelf heeft bewezen dat er goddelijke openbaring is. Hij blijft onkundig van deze geopenbaarde waarheid. Deze kennis is een essentieel onderdeel van Gods meesterplan. Wij hoeven niet meegesleept te worden door smart over een gestorvene. Allen die geleefd hebben en gestorven zijn, zullen uiteindelijk opnieuw tot leven worden gebracht!

Waarom de opstanding?

Maar wat zal er precies met de onbekende soldaat en alle andere doden gebeuren als zij tot leven worden gewekt en weer kunnen ademen en denken in een nieuw lichaam? Zijn zij „verloren” of „verlost”?

De meesten onder u hebben wel gehoord dat iedereen die in dit leven niet wordt verlost, voor eeuwig is „verloren”. Maar hoe staat het met de miljoenen mensen die vóór Jezus Christus geleefd hebben en nooit van Hem hebben gehoord? Wat voor God zou miljoenen mensen met een ander geloof, die nooit de kans hebben gehad de naam van Jezus Christus te horen of die ook nu nog nooit hebben gehoord, tot eeuwige foltering veroordelen? En hoe staat het met de grote meerderheid die na de geboorte van Jezus Christus geleefd heeft, maar weinig of geen belangstelling heeft gehad voor enig geloof? Wat zal er bij de opstanding met hen gebeuren?

Zelfs het grootste deel van de mensen die de naam van Jezus Christus hebben gehoord, is door Satan misleid, zodat zij in een vals evangelie geloven dat de apostelen nooit hebben gepredikt (2 Kor. 11:4). Zou een eerlijke en rechtvaardige God het deze miljoenen

mensen aanrekenen dat zij niet handelen naar kennis die zij niet hebben ontvangen? Zeker niet!

Het grootste deel van de mensheid is nog niet voorgoed verloren of behouden! Zij hebben eenvoudig nog niet de gelegenheid gehad om het doel van het leven te leren begrijpen. Maar die gelegenheid zullen zij krijgen wanneer zij tot fysiek leven worden opgewekt. Dit wordt duidelijk gemaakt door de goddelijke openbaring van de Bijbel.

De Bijbel leert dat allen die gestorven zijn opnieuw tot leven zullen worden gewekt teneinde het doel van het leven te leren kennen. Dat is het goede nieuws dat Jezus predikte. Zij die nu in de graven zijn zullen de stem van Jezus Christus horen (Joh. 5:28-29).

Of we nu in een oorlog sterven of op een andere wijze, sterven zullen we. Tegen de grootste vijand van de mens — de dood — is er in het geheel geen wetenschappelijke voortgang geboekt.

Dit zal met de verschillende mensen op verschillende tijdstippen gebeuren. De rechtvaardigen — de weinigen die nu geroepen zijn om de waarheid van God te begrijpen — worden vóór de onrechtvaardigen tot opstanding gewekt — vóór de rest van de doden die niet begrepen hebben wat het leven inhoudt. Dit staat allemaal al vast.

In de crisis aan het eind van dit tijdperk zal God tussenbeide komen en Jezus Christus naar de aarde sturen om het koninkrijk van God te vestigen over alle volken (Openb. 5:10). Hij zal hun de weg naar geluk leren. Om Hem te helpen zal God in lagere, maar glorieus regeringsposities assistenten benoemen. Deze assistenten zijn de rechtvaardigen, de weinigen die tijdens hun leven zijn geroepen en getraind om God te

geloven en onder zijn gezag te staan. Zij zullen bij de wederkomst van Christus tot leven worden gewekt en onsterfelijkheid verkrijgen (1 Kor. 15:23). De ware christenen die bij de tweede komst van de Messias nog zullen leven, zullen onmiddellijk onsterfelijk worden — in hun geval zal de doodsslaap volledig worden overgeslagen (1 Kor. 15:51-52). Deze twee groepen zullen samen in de regering van Jezus Christus en onder zijn leiding de assistent-wereldleiders worden. Dit is voor velen verbijsterend nieuws. Maar het is de duidelijke lering van de Bijbel. Bij de wederkomst van Jezus Christus zal er een opstanding *van de rechtvaardigen* zijn. Klein in aantal, maar onsterfelijk gemaakt, zullen zij op aarde regeren (Openb. 2:26-27).

Waarom moet dit de mensen zo ongeloofwaardig in de oren klinken? Waarom moet het duidelijke onderwijs van de Bijbel vreemd lijken? Zou het logischer zijn als God zou toestaan dat zijn schepping zichzelf in een uiteindelijke zelfmoordoorlog vernietigt? Natuurlijk niet. Wanneer de wereld op de rand van vernietiging staat (Matth. 24:21-22), zal Jezus Christus terugkeren om de mensheid te redden en zijn koninkrijk op aarde te vestigen. Het resultaat zal een duizendjarige wereldvrede in geluk en welvaart zijn. Dit is het tijdperk waarvan alle oude Hebreeuwse profeten van God hebben gesproken.

Maar hoe staat het met de rest van de doden? Met degenen — de overgrote meerderheid — die geen gelegenheid hadden om zich in dit leven te bekeren? Wat zal er met hen gebeuren? Zal God hen vergeten?

Na 1000 jaar

Nee, zeker niet. God heeft ook hen lief. Na deze periode (Openb. 20:4), waarin het koninkrijk of het gezin van God duizend jaar lang deze aarde zal hebben geregeerd, zullen de overige doden tot leven worden gewekt (Openb. 20:7-13). Dit is de tweede opstanding.

Op dit tijdstip is het boek des levens geopend (Openb. 20:12), dat symboliseert dat allen die niet in dit leven tot bekering zijn geroepen, dan hun kans krijgen. Zij zullen voor het eerst de gelegenheid hebben het geschenk van onsterfelijkheid te ontvangen. Hoe? God zal zijn heilige Geest doen uitgaan naar hen die dan

opgewekt zijn (vers 14), en zij zullen worden bekeerd. Zij zullen de levenswijze van geven leren in plaats van die van nemen.

Deze wonderbaarlijke opstanding zal het leven van bijna iedereen die ooit geleefd heeft veranderen, omdat het merendeel van de mensen die deze aarde hebben bewoond, is gestorven in onwetendheid omtrent Gods plan en zijn doel voor de mensheid.

In die periode zullen alle levenden met hen die hun dierbaar zijn worden herenigd. (De Schepper zal de landmassa speciaal gewijzigd hebben om alle mensen te kunnen bevatten.) Dit zal het grootste weerzien in de geschiedenis zijn.

Stelt u zich de vreugde van een dergelijke gelegenheid eens voor. Denk aan al die mensen met talenten die niet ontplooid werden in deze wildernis die wij de beschaving noemen. Wie weet wat zij zullen bereiken? Wie weet hoeveel potentiële dichters, schrijvers, musici en wetenschapsmensen als kind zijn gestorven of opgegroeid zonder zich ooit van hun eigen vermogens bewust te zijn?

Al deze doden zullen opnieuw tot leven worden gebracht. Zowel de „zuigeling” als de „grijsaard” zal honderd jaar hebben om met Gods levenswijze vertrouwd te worden (Jes. 65:20).

Tijdens deze periode van 100 jaar, die deze fase van Gods plan voor de sterfelijke mens besluit, zullen er geen nieuwe kinderen geboren worden. De reden hiervoor is, dat de hemel en de aarde na deze 100-jarige periode tot iets volkomen nieuws zullen worden gemaakt, gereed voor de eerste fase van Gods eeuwige plan (Openb. 21:1-6). Deze aardbol zal dan niet langer een plaats zijn voor fysieke mensen van vlees en bloed (zie Jesaja 65).

Deze planeet zal in haar nieuwe vorm het hoofdkwartier van het universum worden. Van hieruit zal God, door ons, zijn scheppingswerk tot in de verste uithoeken van de ruimte lanceren. Dit is wat God in petto heeft voor hen die zijn levenswijze willen aanvaarden — de levenswijze van rechtvaardigheid — de levenswijze van gehoorzaamheid aan zijn wetten.

Maar hoe staat het met die onverbeterlijk slechte mensen, met de weinigen die de waarden van God

zullen begrijpen, maar weigeren te gehoorzamen? Wat zal er gebeuren met deze vijanden van God? Wat zal er gebeuren met die weinigen, nadat iedere mens een volledige kans op geluk heeft gehad, die willens en wetens de weg van het kwaad kiezen? Ook zij zullen worden opgewekt, tot een zeer kortstondig fysiek leven — een derde opstanding — om te worden geoordeeld (Openb. 20:13-15). Hun straf is een tweede dood door middel van vuur. Zij zullen tijdelijk „gepijnid” worden, net als de „rijke man” in de gelijkenis door het besef wat er met hen staat te gebeuren (Lukas 16). Zij zullen „stof” zijn onder de voeten van de rechtvaardigen (Mal. 4:3). Zij zullen voor eeuwig omkomen in een poel van vuur (Openb. 21:8).

Hoe triest dat sommigen in een bepaalde fase van hun bestaan willens

en wetens de waarheid van God verwerpen.

God is genadig om hen voor de rest van de eeuwigheid uit hun lijden te helpen. Het ergste wat mensen kan overkomen die zelfzuchtig zijn, die de levenswijze van nemen willen volgen, zou zijn om voor altijd in zelfzucht te moeten leven. God zal dat in zijn barmhartigheid niet toestaan.

Maak u dus geen zorgen over hen die nu dood zijn. Zij bevinden zich niet in een of andere vurige hel of een tussenfase. Een overweldigende meerderheid van alle doden heeft eenvoudig nog geen enkele gelegenheid gehad om over behoud te leren. Dat komt later — wanneer zij opnieuw tot leven worden gewekt.

De onbekende soldaat is nu dood; hij voelt niets, weet niets. Maar hij zal niet dood blijven. Net als alle andere
(Zie verder pagina 27)

„Maar het bewijs?”

Naast nog talloze andere ongelooflijke en begerenswaardige zegeningen belooft God in de Bijbel genezing van ziekten, goede fysieke gezondheid en financiële voorspoed. En de Bijbel beweert dat liegen voor God onmogelijk is.

Maar hoe kunt u er zeker van zijn? Wat is het bewijs?

Het gratis boekje *Wat is geloof?* geeft een uiteenzetting van het bewijs dat vaak over het hoofd wordt gezien.

Schrijf ons om een exemplaar.

ZWEDEN

op een tweesprong

In dit interview van John Ross Schroeder met het Zweedse parlamentslid Per Unckel willen we u iets meer vertellen over de sociale en politieke problemen waarmee Noord-Europa geconfronteerd wordt.

V: Sommige Scandinavische landen hebben een hoog percentage zelfmoorden. Waarom is dit percentage zo hoog in zulke welvarende landen als Zweden, Denemarken en Finland? En waarom plegen juist zoveel jonge mensen zelfmoord?

A: Een deel van de verklaring is gelegen in de sociale situatie waarin onze welvaartsmaatschappij terecht is gekomen — mensen die materieel gezien een hoge levensstandaard hebben, maar die problemen hebben met hun menselijke of sociale relaties. Veel mensen uit ons soort landen zijn ontzettend eenzaam. Dit vindt zijn weerslag in het percentage zelfmoorden, en veroorzaakt drank- en drugmisbruik.

Vrij veel jonge mensen — zelfs kinderen — benemen zich het leven, wat duidelijk aangeeft dat er iets mis is met onze sociale verhoudingen. Wanneer we het hebben over kleine kinderen die over zulke zaken nadenken, dan moet erop gewezen worden dat vanuit sociaal en menselijk gezichtspunt de gezinssituatie veel beter kan zijn dan in ons land het geval is.

V: In de jaren zestig en zeventig legaliseerde Zweden de verkoop van pornografische lectuur. In de afgelopen jaren ben ik echter

diverse artikelen in Westerse kranten tegengekomen waarin stond dat sommige Zweedse psychologen nu betreuren dat de verkoop van sexbladen indertijd is vrijgegeven. Wat is uw commentaar hierop?

A: Volgens mij was de tendens van de jaren zestig te sterk omdat het het soort waarden heeft aangetast die een land nodig heeft om allerlei soorten

moeilijkheden het hoofd te kunnen bieden. Het had een negatieve uitwerking op de oude waarden die de mensen in ons land deelden. Daar staat tegenover dat het recht om te publiceren wat je wil een van de fundamentele grondrechten van een vrije en open samenleving is. Vanuit dat standpunt bezien, vind ik dat men ook de dingen moet verdedigen die mensen niet leuk vinden. Als men aarzelt om dingen te verdedigen waarmee men het niet eens is, zouden we weleens een land kunnen krijgen waarin iemand anders dingen

verbiedt die werkelijk waardevol zijn voor de samenleving.

V: Veel Scandinavische landen hebben een goede naam als voorvechters voor betere sociale omstandigheden. U hebt getracht in alle uithoeken van het land welvaart te brengen en u hebt al het mogelijke gedaan om ook voor de kansarmen het leven in Zweden gemakkelijker te maken. Bent u tevreden met de resultaten van uw sociale programma? Hoe staat het met de kosten? Vormen die een grotere last dan de regering had voorzien?

A: Ons land heeft een elementaire fout gemaakt bij het opbouwen van de welvaart. Ik zal dit toelichten aan de hand van het verschil tussen een welvaartssamenleving en een welvaartsstaat. Volgens mijn definitie is Zweden een welvaartsstaat, en dat is ons probleem omdat onze welvaart — waar het materiële zaken en sociale verhoudingen betreft — grotendeels van en door de staat komt. Zo'n welvaartsstaat is kwetsbaar wanneer we in een periode met economische problemen terechtkomen. Als het geld opdraakt, raken alle dingen op die een welvaartsstaat geacht wordt te bieden.

Zweden zou daarentegen hebben moeten proberen een welvaartssamenleving op te bouwen, waarin de dingen die van de staat komen slechts een onderdeel van de welvaart vormen. Dan zouden we vandaag de dag niet zo kwetsbaar zijn geweest, en zouden we niet het soort sociale problemen hebben gehad waarover we al hebben gesproken.

Zweden moet zijn koers veranderen — de koers van de welvaartsstaat die we zo lang hebben gevolgd.

V: In tegenstelling tot Noorwe-

gen, Finland en Denemarken is Zweden erin geslaagd tijdens beide wereldoorlogen neutraal te blijven. Sterker nog, er is al meer dan 150 jaar geen oorlog meer geweest in Zweden. Noorwegen en Denemarken wisten alleen in de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) neutraal te blijven. Op mijn rondreis door Scandinavië heb ik enig Noors onbehagen bespeurd over de Zweedse neutraliteit gedurende de Tweede Wereldoorlog, ondanks dat het Zweedse volk de Denen en Noren ruimte gaf om militair te trainen voor de komende bevrijding. Kunt u iets zeggen over die Noorse wrevel en over neutraliteit als geheel? Is neutraliteit een praktisch standpunt in deze nucleaire wereld waarin wij tegenwoordig leven?

A: Men kan stellen dat de neutraliteitspolitiek geen heldhaftige positie is om in te nemen. Het is duidelijk dat heel wat mensen in Denemarken en Noorwegen dankbaar zijn voor de mogelijkheden die de Zweedse neutraliteit hun bood tijdens de Tweede Wereldoorlog. Aan de andere kant is het begrijpelijk dat sommige Denen en Noren zich nog steeds onprettig voelen ten aanzien van het feit dat Zweden de Duitsers vanuit Denemarken doorgang bood naar Noorwegen. Er zijn dus positieve en negatieve punten te noemen in het gedrag van Zweden tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Wanneer u de neutraliteitspolitiek van vandaag bekijkt, moet u een paar dingen in gedachten houden. Om te beginnen dat de Zweedse neutraliteit een vast gegeven is waaraan de beide supermachten zich hebben aangepast. Elke wijziging in die politiek zal problemen geven. Op zichzelf beschouwd is de stabiliteit in Noord-Europa beter gewaarborgd door de Zweedse neutraliteit. Dit betekent dat we een noordelijke neutrale zone hebben tussen de NAVO-landen en de Warschaupakt-landen, die zijn nut heeft bewezen gedurende de afgelopen twintig jaar. Daarom is onze neutraliteitspolitiek, ook al mag zij niet al te heldhaftig lijken, niet alleen van nut voor Zweden, maar voor geheel Noord-Europa.

V: Zweden heeft een vrij sterk geregeld leger en een sterke burgerbescherming op de been gehouden na de Tweede Wereld-

oorlog. Uw land heeft verder diplomaten als vredestichters en internationale onderhandelaars naar alle uithoeken van de wereld gestuurd. Wat heeft Zweden naar uw mening met dit soort vredesmissies in de wereld bijgedragen?

A: Onze neutraliteitspolitiek is vanuit economisch standpunt gezien een zeer dure politiek. Maar we kunnen niet op hulp van anderen rekenen. Als iemand besluit om de Zweedse neutraliteit niet te respecteren, moeten we onszelf kunnen verdedigen zonder hulp van het buitenland. Daarom heeft Zweden een defensie nodig die getalsmatig sterker is dan die van landen met een vergelijkbare bevolkingsgrootte.

Onze neutraliteitspolitiek is een belangrijke oorzaak van het feit dat Zweden de mogelijkheid heeft om internationaal op te treden als vredestichter of bemiddelaar — al moet men de mogelijkheden van een klein land in zulke zaken niet overschatten. Of

---

„De Zweedse neutraliteit is een vast gegeven waaraan de beide supermachten zich hebben aangepast . . . de stabiliteit in Noord-Europa is beter gewaarborgd door de Zweedse neutraliteit.”

—Per Unckel

er in een bepaald gebied vrede gesloten kan worden, is voor een deel afhankelijk van onderhandelingen, maar hangt in feite van fundamentele redenen af. Niettemin heeft Zweden op internationaal gebied het meest bereikt in dit kader.

Ik vind het moeilijk om een bepaalde activiteit te noemen, behalve dan onze bereidheid om achter de wereldorganisatie te staan en te doen wat we kunnen — ook al is dat niet veel — om de Verenigde Naties tot een platform voor gedachtenuitwisseling te maken. En ook om — wanneer de secretaris-

generaal daarom vraagt — bereid te zijn zelfs troepen te sturen naar gebieden waar de wereldorganisatie denkt dat zij van nut kunnen zijn. Ik vind dat vooral deze algemene opstelling en onze belangstelling voor de Verenigde Naties onze belangrijkste prestatie is.

V: Er bestaan een soort gemeenschappelijke Noordepese waarden. Met andere woorden, er bestaat een politieke, economische, sociale en culturele samenwerking tussen de Scandinavische landen. Bent u tevreden over de vooruitgang in de economische en sociale relaties tussen de Scandinavische landen?

A: Als u de integratie in Noord-Europa vergelijkt met die in andere delen van de wereld, dan denk ik dat men tevreden moet zijn. De volkeren in dit deel van Europa voelen zich erg verwant aan elkaar en we zijn in een stadium van de Noordepese samenwerking gekomen waarin tal van kwesties informeel kunnen worden behandeld. Dat duidt erop dat de verhoudingen zijn gerijpt.

Als ik daarentegen de Noordepese integratie bekijkt vanuit het oogpunt van mijn eigen verlangens en opvattingen, dan zou ik graag een nog hechtere samenwerking zien. Niet in de laatste plaats op economisch gebied, waar onze landen stuk voor stuk te klein zijn om individueel een belangrijke factor in de wereldeconomie te vormen. Maar samen vormen we een flinke markt en hebben we toegang tot een uitgebreide hoeveelheid kennis, die nog veel effectiever kan worden gebruikt dan nu gebeurt. Er is nog veel te doen, ook al liggen we ver voor op een aantal andere gebieden in de wereld.

V: Gisteravond sprak ik in de trein een Zweedse zakenman met veel internationale contacten. Hij zei dat Zweden in wezen een kapitalistisch land is, ook al heeft het socialistische trekjes. Zou u zeggen dat dat waar is, ondanks de socialistische reputatie van Zweden?

A: Dat is een veel moeilijker vraag dan u misschien wel denkt. Als men Zweden bekijkt vanuit een klassiek ideologisch standpunt, dan is het zonder twijfel een kapitalistisch land. Het overgrote deel van de Zweedse
(Zie verder pagina 27)

De geboorte- plaats van de moderne wereld

Ironbridge, Engeland

Als er één plaats is waarvan kan worden gezegd dat de moderne wereld daar is begonnen, dan is het wel dit kleine stadje, dat genoemd is naar de oude brug die de rivier de Severn overspant.

Voordat deze brug op nieuwjaarsdag 1781 geopend werd, had niemand ooit een ijzeren brug gezien. Bruggen werden gemaakt van hout of steen — niet van ijzer. IJzer was te zwaar, te vergankelijk, te duur en te moeilijk te bewerken.

Toen er dus werd voorgesteld een *ijzeren* brug over de Severn te bouwen, dreven de mensen er de spot mee. Het was onmogelijk — en zelfs als het mogelijk was, zou hij beslist in elkaar storten of bij de eerste vloed worden weggevaagd! Zij hadden het mis — de brug is er nog steeds — net zozeer een symbool van haar tijd als de space shuttle van de onze.

Het is een curieus oud geval. Er zijn bij de bouw geen bouten of schroeven gebruikt — de verschillende onderdelen zijn verbonden met gegoten zwaluwstaarten, tap en gat en andere verbindingen die meer doen denken aan houtwerk dan aan metaal. Aan het einde van de achttiende eeuw waren de bouwkundigen nog aan het experimenteren en hadden zij nog geen volledig inzicht in de mogelijkheden van ijzer als bouw materiaal. Nooit eerder had iemand geprobeerd een brug van ijzer te maken.

De mens had natuurlijk al duizenden jaren lang van ijzer gebruik gemaakt, maar niet om te bouwen. Er was niet genoeg van. Het probleem lag niet bij de grondstof, want Engeland had grote reserves ijzererts. Maar om het metaal aan het erts te onttrekken, had men grote hoeveelheden houtskool nodig — tot wel 10 ton voor iedere ton metaal.

Tegen het einde van de 17e eeuw waren de bossen van

Engeland ernstig uitgedund, en de overblijvende hoeveelheden hardhout die geschikt waren om houtskool van te maken, bevonden zich ver van de oude paden. In het begin van de 18e eeuw was het smelten van ijzer daarom eigenlijk een dorpsindustrie en ijzer een vrij kostbaar metaal.

Omstreeks 1710 echter ontdekte Abraham Darby, die zijn eigen kleine metaalgietery bezat in Coalbrookdale, vlakbij Ironbridge, dat ijzer kon worden gesmolten door het erts te verhitten met cokes (gebakken steenkool). Engeland bezat grote hoeveelheden steenkool, maar tot op dat moment waren alle pogingen het te gebruiken bij de ijzerproductie mislukt. Zwavel en andere verontreinigingen in de steenkool verbonden zich in de oven met het erts, en het aldus geproduceerde ijzer was van zeer slechte kwaliteit.

Toen hij de techniek om cokes te gebruiken had ontdekt, had Darby het kernprobleem opgelost. Tegen het einde van de 18e eeuw beheersten de ijzermakers van Coalbrookdale de techniek om in grote hoeveelheden ijzer van goede kwaliteit te maken, en hadden zij de sleutel verschaft tot het industriële tijdperk. En zo bevond Engeland zich, evenals Amerika en Frankrijk, aan het eind van de 18e eeuw in de greep van een revolutie.

Deze werd niet uitgevochten met het vurige patriottisme van de Amerikaanse Revolutie, en was ook niet zo bloedig als de Franse. Er werden geen gebieden veroverd en geen koningen of koninginnen ter dood gebracht. Het was een revolutie in de wijze waarop de mensen werkten en dingen vervaardigden, en dit veranderde het leven van bijna iedereen op aarde. Wij noemen het de Industriële Revolutie.

Zodra de ingenieurs over voldoende ijzer konden beschikken, gebruikten zij het om het landelijke Engeland te veranderen in de eerste industriële maatschappij van de wereld — en zo in het machtigste land van zijn tijd. Werk dat eens met de hand gedaan werd, kon nu worden gedaan door machines die werden aangedreven door enorme stoommachines. Voor het eerst werden de fabrikanten bevrijd van de afhankelijkheid van het waterrad of de windmolen als energiebron.

In 1800 leefde en werkte 80 procent van de bevolking van de Britse Eilanden op het land. Vijftig jaar later bevond meer dan de helft van de bevolking zich in de nieuwe steden die waren ontstaan rond de industriële centra. De mijnen, fabrieken, en ijzergietereien van Engeland produceerden meer dan enig land ooit had gedaan.

In de periode 1820-1830 slaagden Britse ingenieurs erin de stoommachine mobiel te maken, en dit luidde het tijdperk van de spoorwegen in. Tegen 1850 waren in Engeland 8000 kilometer spoorrails gelegd. De mens werd niet langer beperkt tot de snelheid van een galopperend paard, terwijl zijn bagage achter hem aanreisde met de

snelheid van een sjokkende os. Nu konden mensen *en* goederen het land doorkruisen met een vaart van 50, toen 100 en al snel 160 kilometer per uur.

Ingenieurs boekten grote vooruitgang, en aan hun wonderbaarlijke uitvindingen scheen er geen grens te zijn. Toen John Wilkinson in 1787 in de rivier vlakbij de ijzeren brug een kleine ijzeren boot van stapel liet lopen, stond een skeptische menigte aan de kant te wachten om hem te zien zinken. Maar hij zonk niet; hij wees de Britse scheepswerven de weg tot het bouwen van grote ijzeren stoomschepen die een revolutie betekenden in de handel en het verkeer over de oceanen. Tegen het eind van de 19e eeuw waren vijf van de zes koopvaardij schepen van Britse makelij.

Andere Europese landen sloten zich bij de industriële ontwikkelingen aan — eerst België, weldra gevolgd door Frankrijk. Maar geen van hen kon Engeland inhalen. Dit land overspoelde de wereldmarkt met elke soort goederen, en Britse ingenieurs werkten op ieder continent waar zij toezicht hielden op de bouw van wegen, spoorwegen, bruggen en tunnels. Zij waren boordevol zelfvertrouwen; geen berg was te hoog, geen rivier te breed.

Deze opzienbarende vooruitgang werd geboekt ten koste van het geluk van de mens. De levensomstandigheden van de nieuwe arbeidersklasse waren jammerlijk. Zij leefden dicht opeen in miserabele achterbuurten. Mannen en vrouwen werkten 12 uur of meer per dag onder zeer slechte omstandigheden. Kinderarbeid kwam algemeen

landschappen, geschilderd door Turner en Constable. In werkelijkheid leefde de gemiddelde plattelandarbeider in Engeland onder erbarmelijke omstandigheden. Hij woonde in een smerig, vochtig hok met een aarden vloer, verdiende slechts een schijntje en was veroordeeld tot armoede en analfabetisme. Zijn levensverwachting was ongeveer 40 jaar. Om de zaken nog erger te maken, werd hij systematisch van het land verdreven.

In een poging de productie op te voeren, begonnen de landeigenaren hun landgoederen te reorganiseren. De armen werden uit hun meelijwekkende hutjes verdreven, en al snel werden zij zelfs geweerd van de gemeenschappelijke weiden waar zij hun dieren lieten grazen en uit de bossen waarin zij jaagden om hun schrale kost aan te vullen. Velen emigreerden naar de koloniën van het grote, overzeese rijk van Groot-Brittannië. Maar honderdduizenden trokken minder ver weg en voegden zich bij de arbeidersmassa in de nieuwe industriesteden. De omstandigheden waren daar niet ideaal, maar het was beter dan doodhonger op het platteland. Wat ook de slechte kanten ervan waren, de industrialisatie bood hoop.

In 1851 werd in het Londense Hyde Park een grote tentoonstelling gehouden. Er werd een enorm gebouw van glas en ijzer ontworpen. Het kreeg de bijnaam „Crystal Palace”, en zakenlieden en fabrikanten uit de hele wereld werden uitgenodigd om onder zijn hoge dak hun waren uit te stallen. De grote uitblinkers waren natuurlijk de Britten:

minstens de helft van de fantastische verzameling handelsartikelen, machines, instrumenten en uitvindingen was ontworpen, gebouwd en gefabriceerd door Britse arbeiders in Britse fabrieken.

Koningin Victoria beschreef de openingsdag als „de gelukkigste en meest trotse dag van mijn leven”. Haar echtgenoot, prins Albert, die onvermoeibaar als beschermheer van de grote tentoonstelling had gewerkt, zag het als het keerpunt in de geschiedenis van de mens, waarop de handel de plaats zou innemen van oorlog en de wonderen van wetenschap en industrie het lot van iedere mens op aarde zouden verbeteren.

Ja, in 1851 zag het er naar uit dat de Britse industrie en de Britse ingenieurs een pad naar een nieuwe wereld hadden gebaad. De ongekende vooruitgang op bijna ieder gebied zou beslist al snel een eind maken aan armoede, onwetendheid en ellende en een nieuw tijdperk van wijsheid en begrip inluiden.

Hoezeer vergisten zij zich! Nog geen

halve eeuw na de grote tentoonstelling was Groot-Brittannië van de eerste plaats verdreven. IJzer dat voor ploegscharen en snoeimessen was bestemd, moest haastig tot zwaarden en speren — of beter gezegd — tot tanks en oorlogsschepen worden gesmeed. De dagen van de speren en zwaarden waren voor altijd voorbij — een geïndustrialiseerde wereld kon doeltreffender wapens maken. Tweemaal in een generatie

PHILIP JAMES DE LOUTHERBOURG — 1801

Aan het einde van de 18e eeuw leerde men in Coalbrookdale de techniek om in grote hoeveelheden ijzer van hoge kwaliteit te produceren en dit verschafte de sleutel tot het industriële tijdperk.

voor, want pragmatische industrialisten redeneerden dat zelfs de bijdrage van de kinderen nodig was om de fabrieken en mijnen te laten draaien.

Maar er waren mensen die aan hervormingen werkten, en gedurende de 19e eeuw werd het lot van de arbeider langzaam beter. Hij was in feite beter af dan zijn neef op het platteland. Vergeet even de idyllische Engelse

vlogen de geïndustrialiseerde mogendheden elkaar naar de keel in „oorlogen die aan alle oorlogen een eind zouden maken”. Groot-Brittannië kwam beide keren als winnaar tevoorschijn, maar heeft zijn kracht nooit meer volledig herwonnen.

Vandaag zijn de dagen van zijn heerschappij nog slechts een herinnering. De eens zo machtige natie is nog slechts een schaduw van wat zij was — een vermoeid, uitgeput, nogal haveloos land dat moet vechten om het hoofd boven water te houden. Als wij kijken naar de overblijfselen van haar industriële macht — de smakeloze steden; de verlaten scheepswerven en stille staalfabrieken; de rijen werklozen; de ontgoochelde jeugd — is het moeilijk om te geloven dat dit een land was dat nog niet zo lang geleden de wereld leidde. In plaats van 50 jaar voorsprong op de weg naar Utopia, toont het vermoeide, uitgeputte Engeland ons de weg naar het verval en de ondergang.

Maar Engeland is niet het enige land. De meeste andere industrielanden bevinden zich in moeilijkheden. Zij worden achtervolgd door werkloosheid, stagnatie, inflatie, frustratie en ontgoocheling. Geluk — iets wat niet gekocht of door een industrie geproduceerd kan worden — wordt een verloren gegane kunst. De ontwikkelde landen leiden de rest van de wereld met betrekking tot echtscheiding, misdaad en zelfmoord. Zij hebben de kinderarbeid afgeschaft en vonden de kinderporno uit. Zij hebben de pest en de honger overwonnen — maar hebben die vervangen door kanker, hartkwalen en een groeiende uithongering van de geest. Het is geen toeval dat de evolutietheorie ontstond in de hoogtijdagen van de Industriële Revolutie. Het scheen dat de mens alles kon, dus waarom had hij een God nodig die hem moest scheppen?

Nieuwere industriële samenlevingen, zoals Japan, Korea en Taiwan, gaan economisch nog steeds in opgaande lijn. De welvaart neemt toe, maar bedachtzame mensen beginnen zich af te vragen: „Is het dit wel waard?” Zij merken op dat de vooruitgang („verwesterlijking”) het eind van traditionele waarden en het verval van de nationale cultuur met zich meebrengt.

Het grootste deel van de Derde Wereld probeert nog steeds de achterstand in te lopen. (De Vierde Wereld — de allerarmste landen — moeten de achtervolging opgeven.) De Derde Wereld probeert wanhopig te industrialiseren — en verwaarloost daarbij vaak de landbouw — een vergissing die hen ernstig zal opbreken.

Wat is er verkeerd gegaan? Was de industrialisatie, de ontdekking van kennis en technieken, niet de juiste weg? Was het misschien *in zichzelf* verkeerd, onherroepelijk tot mislukking gedoemd? Zou de wereld beter af zijn geweest zonder de technologische doorbraken van de laatste 200 jaar?

Niet per se. De Victoriaanse ingenieurs hebben de mensheid in vele opzichten grote weldaden bewezen. Het industriële tijdperk heeft geleid tot betere fysieke levensomstandigheden en een rijker, meer ontwikkeld bestaan voor miljoenen mensen. De Victoriaanse ingenieurs hebben niet alleen bruggen en spoorwegen gebouwd. Zij hebben ook waterleidingen en rioleringen aangelegd. De gezondheid verbeterde en epidemieën werden beteugeld. Toen machines de omslachtige, met de hand uitgevoerde produktietechnieken vervingen, konden de mensen beter gehuisvest en gekleed worden en werden boeken, tijdschriften en lesmaterialen goedkoop en in

ruime mate verkrijgbaar. Toen de arbeidswetten de kinderen uit de fabrieken haalden en in de klaslokalen brachten, werd analfabetisme uitzondering in plaats van regel. De gemiddelde bewoner van de huidige geïndustrialiseerde wereld leeft comfortabeler, verdient meer, eet beter en heeft een levensverwachting die tientallen jaren hoger ligt dan het grootste deel van de rijkste elite van 200 jaar geleden. Deze dingen lagen op ontdekking te wachten, *en moesten ontdekt worden*. De mensheid had deze vooruitgang nodig.

Maar dat was niet alles wat de mensheid nodig had. Er was een ontbrekend ingrediënt dat de sterfelijke mensen er nog steeds van weerhield een Utopia op te bouwen.

In tegenstelling tot dieren, die door instinct worden geleid, is de mens in staat tot nadenken, tot experimenteren en bouwen. Vroeg of laat moest de mens wel de geheimen en voordelen van de technologie ontdekken. Waarom is het dan zo'n twijfelachtige zegening geworden?

Wij moeten begrijpen dat de moderne wereld niet werkelijk een aanvang nam in Ironbridge. De teerling was lang voordat Abraham Darby zijn kleine cokes-oven opstookte, al geworpen. Het fundament van onze hedendaagse maatschappij ligt in de beslissingen die bijna 6000 jaar geleden in de Hof van Eden werden genomen. Dit lijkt misschien een belachelijk bijgeloof, en de meeste geschiedkundigen en sociologen zullen het als onzin afwijzen. Desalniettemin is het waar. Al kreeg de mens van de Schepper een geest waarmee hij kon denken, plannen maken, leren en ontdekken, er waren ook beperkingen. De mens kon kennis verwerven over fysieke dingen, maar niet alle kennis is fysiek. De mens had bijvoorbeeld de kennis nodig hoe hij succesvol kan samenleven met andere mensen, zonder hebzucht, begeerte, woede en zelfzucht. Zonder deze kennis zou er nooit blijvende vrede of blijvend geluk bestaan, *wat er verder ook werd ontdekt*. Maar geen enkele wetenschapper of ingenieur kon deze kennis ontdekken. Het ligt buiten het gebied van fysieke experimenten. Het is geestelijke kennis en moet door God worden geopenbaard.

De meeste mensen kennen het verhaal van de verboden vrucht in de Hof van Eden — maar zij begrijpen het niet werkelijk. Het is geen curieuze, oude legende — het is de ware basis van onze hedendaagse maatschappij. Het verhaal verklaart, voor hen die ogen hebben om te zien en oren om te horen, *waarom* wij de weg naar de vrede niet kunnen vinden — en *waarom* wij, in deze tijd van onovertroffen vooruitgang, nog steeds even ellendig, gefrustreerd en ongelukkig zijn als altijd. En waarom wij er aan de andere kant in zijn geslaagd onze levensduur te verdubbelen en tegelijkertijd het leven van alle komende generaties bedreigen met atoomwapens.

Toen de eerste twee mensen Gods geboden verwierpen en van de verboden vrucht aten, verwierpen zij tevens geopenbaarde kennis. In plaats daarvan verkozen zij zelf te beslissen wat goed is en wat kwaad. Zij hadden echter niet het vermogen om dit te doen, evenmin als hun afstammelingen. Wat wij verder ook ontdekken, wij zullen nooit zelf, zonder de hulp van God, de geestelijke oorzaken van wereldvrede, rechtvaardigheid en geluk ontdekken.

De Industriële Revolutie heeft de loop van de geschiedenis van de mens (Zie verder pagina 28)

HAL FINCH — PT

HUISELIJK GEWELD

De verborgen zonde

Ronald D. Kelly

Het probleem van de mishandelde vrouwen en kinderen dient te worden begrepen, aangepakt en opgelost.

Er bestaan onderwerpen die zo gruwelijk zijn dat de mensen er niets over willen horen. Toch dienen ze in onze wereld van toenemend geweld onder de ogen te worden gezien.

Het rijzend getij van het huiselijk geweld dat zowel het slaan van

vrouwen als het aframmelen van kinderen en zelfs van bejaarde ouders omvat, heeft het publiek gedwongen zich rekenschap te geven van wat in het verleden een achter gesloten deuren verborgen zonde was.

Niet langer geheim

Het is nog steeds bijzonder moeilijk deze eens in het verborgene woekeren-

de zonde in het openbaar te bespreken. En toch moeten we dat doen.

Terwijl dit artikel persklaar werd gemaakt, bemerkte ik dat een plaatselijk tv-station in Los Angeles aangekondigd had, een week lang een vast deel van het avondnieuws te besteden aan het probleem van de mishandelde vrouw. Ik besloot ernaar te kijken.

De verslaggever die aan het project gewerkt had, begon de uitzending ongeveer als volgt: „Toen onze programmamakers voorstelden een vast deel van onze uitzendingen aan de geslagen vrouw te besteden, wilde niemand de taak op zich nemen dit afschuwelijke sociale probleem diepgaand te onderzoeken. Wij wisten allemaal dat wij op schokkende feiten zouden stuiten; op angst, eenzaamheid, tranen en pijn. Maar wij realiseerden ons ook dat het onze journalistieke plicht was het publiek op de hoogte te stellen van de ernst van dit probleem. Hier volgen onze bevindingen.”

Ik wist hoe die verslaggever zich moest voelen. Het is veel gemakkelijker je op een plezieriger onderwerp te storten. Maar niemand die zich eenmaal heeft geconcentreerd op het onderwerp van de mishandeling binnen het gezin, kan dat tragische gebeuren nog uit zijn geest bannen. En door erover te berichten hopen wij dat er heel misschien iemand baat bij zal vinden. Dat een aantal van de mishandelde mensen aan hun situatie kan ontsnappen. Wij hopen zelfs dat zij die zich aan de mishandelingen schuldig maken, op de een of andere manier tot andere gedachten zullen komen.

Wereldomspannende omvang

De directeuren van onze regionale kantoren in de hele wereld stelden ieder in hun eigen zone een onderzoek naar dit probleem in.

De uitkomst bevestigde onze vermoedens — het gaat inderdaad om een schokkend, over de hele wereld verbreid probleem. Zowel in Europa als in Australië, Zuid-Amerika of Afrika — het maakt geen verschil waar — werd de aandacht gevestigd op het probleem van de geslagen vrouw en andere tragische vormen van mishandeling binnen het gezin.

Het Westduitse kantoor zond ons in vertaling het volgende rapport van het Bondsministerie voor Jeugdzaken, Gezins- en Gezondheidszorg: „Vanaf

het begin van het project [een centrum voor mishandelde vrouwen en kinderen in Berlijn], kwamen omstreeks 2500 vrouwen en evenveel kinderen naar het opvangcentrum om bescherming tegen mishandeling te zoeken en hulp te vragen in schijnbaar hopeloze situaties. Het centrum was constant overbevolkt — iets dat bijna alle toevluchtsoorden voor mishandelde vrouwen kort na hun oprichting meemaken . . .

„De ervaring met deze vrouwente-huizen leert dat geweld tegen vrouwen zich in alle sociale klassen en onder mensen van alle opleidings- en beroeps-niveaus voordoet.”

Van een van onze kantoren in Afrika ontvingen wij deze in druk verschenen samenvatting: „Afrikaanse vrouwen hebben een pijnlijke les getrokken uit de bevrijding van hun continent uit de koloniale overheersing. Zij zijn nog steeds gevangenen — van hun man. En de mannen van dit werelddeel, die krachtens traditie de absolute heerschappij uitoefenen over hun vrouw, willen dat het zo blijft.”

Het rapport vervolgde: „ . . . mannen raken helemaal in opstand als er ook maar gesuggereerd wordt dat ze voor de rechter gesleept dienen te worden als zij hun vrouw mishandelen.”

Een PTT-ambtenaar in Zimbabwe antwoordde als volgt op een enquête naar vrouwenmishandeling: „Met praten bereik je niets bij een vrouw die voortdurend vit of die alsmaar luiert. Je moet haar met een stok op haar billen slaan. Dat is de gewoonte, en de hele familie is het ermee eens.”

Op 21 augustus 1983 berichtte *The Los Angeles Times* de resultaten van een Gallup enquête in Zuid-Korea. In antwoord op de vraag „Hebt u ooit uw vrouw geslagen?” antwoordde meer dan 61% van de ondervraagde mannen bevestigend. Minder dan 1% weigerde de vraag te beantwoorden.

De wereldwijde omvang van dit probleem wordt verder gedemonstreerd door de officiële rapporten die het Zweedse Centrale Bureau voor de Statistiek over het kalenderjaar 1982 publiceerde: bij de politie werden 28.200 gevallen van zware, niet de dood ten gevolge hebbende mishandeling aangebracht. (De totale bevolking van Zweden bedraagt omstreeks 8 miljoen mensen.)

De Zweedse criminoloog Leif G. W. Persson schat dat er elk jaar tussen de 2500 en 3000 gevallen van vrouwenmishandeling bij de politie worden

aangegeven, maar dat er wel 30.000 gevallen bekend zijn. Hij schat dat er in Zweden jaarlijks meer dan 250.000 vrouwen door hun man worden afgerammeld. En elk jaar worden tussen de 40 en de 60 van die vrouwen doodgeslagen.

Toch vloeien er uit al die gevallen per jaar nog geen 400 veroordelingen voort, en van de veroordeelden belandt niet meer dan een procent of 20 in de gevangenis.

Een van de vooraanstaande wereldbekende figuren in de campagne tegen vrouwenmishandeling is de Engelse Erin Pizzey. Na het grootste deel van haar leven buiten Engeland gewoond te hebben, streek zij daar tenslotte in 1960 weer neer.

In 1971 stichtte zij een vrouwen-

Opvangcentra voor mishandelde vrouwen en kinderen vormen slechts een klein deel van het antwoord . . . nobele pogingen om zoveel mogelijk slachtoffers te helpen.

hulpgroep onder de naam „Women's Aid”, en vestigde sindsdien een aantal toevluchtsoorden voor geslagen vrouwen. Een van haar boeken met de schokkende titel *Scream Quietly or the Neighbors Will Hear* („Schreeuw zachtjes anders horen de burens het”) verhaalt de gruwelijke geschiedenissen van tientallen Britse vrouwen en kinderen die bescherming zochten tegen zowel lichamelijk als geestelijk geweld.

Sedert het aarzelende begin van haar eerste veilige tehuis of opvangcentrum waren deze, telkens wanneer er weer een nieuw geopend werd, vrijwel meteen vol. Voortdurend wordt er gezocht naar geschikte huizen en naar geldmiddelen om er nog meer op touw te zetten. Zo groot is de nood in Engeland.

De statistieken in de Verenigde Staten zijn al even verbijsterend.

In de tijd toen er bijna 39.000 Amerikaanse soldaten sneuvelden in een vergeefse vuile oorlog in Vietnam (tussen 1967 en 1973), stierven er aan het thuisfront 17.570 vrouwen en kinderen als gevolg van geweld in het gezin.

U kunt dat zelf lezen in een van de meest recente boeken over gezinsmishandeling, *The Family Secret*, geschreven door William Stacy en Anson Shupe.

Volgens de statistieken van de FBI, wordt er in de Verenigde Staten elke 30 seconden een vrouw afgeranseld. Dat is meer dan een miljoen vrouwen per jaar!

Maar voordat wij de onjuiste conclusie trekken dat lichamelijk geweld alleen maar een zaak is van mannen tegen vrouwen, dienen wij ons een ander facet van de verborgen schande te realiseren dat vaak niet wordt gerapporteerd: het aftuigen van mannen door hun vrouw, hoe vreemd dat ook mag klinken.

In een ander recent boek over geweldpleging, *The Cycle of Violence*, komt de socioloog Suzanne Steinmetz van de universiteit van Delaware op grond van haar onderzoekingen tot de conclusie dat er elk jaar meer dan een kwart miljoen Amerikaanse mannen bij huiselijke ruzies wordt geslagen en gewond.

Dienen wij nog verder te gaan om duidelijk te maken met wat voor een afschuwelijk en tragisch wereldprobleem wij hier te maken hebben?

Op zoek naar een oplossing

Het publiek is zich nog niet zo lang van het bestaan van dit probleem bewust. Voor 1970 werden er nog maar weinig boeken over het onderwerp van vrouwenmishandeling gepubliceerd. Sommige van de bekendste boeken die de laatste jaren werden uitgegeven zijn het eerder genoemde *Scream Quietly or the Neighbors Will Hear* door Erin Pizzey, dat in 1974 verscheen; *Battered Women* door Marian Roy (1977); *The Battered Woman* door Lenore Walker (1979) en *The Family Secret* door Stacy en Shupe (1983).

Al deze boeken vertellen het verdrietige verhaal van gebroken huwelijken, van vrouwen en kinderen die van huis en haard werden verdreven, van gebroken botten en gekneusde lichamen als nasleep van

ongeevenaard familiegeweld. En zonder uitzondering wijzen ze erop hoe weinig er tot voor kort is gedaan om het lijden te verlichten.

Dat is nu aan het veranderen. Zowel plaatselijke gemeenschappen als groepen uit de burgerij, justitie en politie, bezorgde bureaus, lokale, provinciale en nationale regeringen, streven naar hulpverlening. Er worden geldmiddelen ter beschikking gesteld en overheidssubsidies gegeven om op allerlei verschillende manieren hulp te bieden. Wie in moeilijkheden verkeert kan een speciaal alarmnummer bellen of telefonisch in contact treden met groepen die als „redders in de nood” optreden. In speciale centra kan men persoonlijk om raad komen vragen. En op verschillende plaatsen zijn opvangcentra of toevluchtsoorden opgericht waar mishandelde vrouwen en kinderen beschermen kunnen vinden.

Dat neemt niet weg dat de oplossing van het probleem nog maar amper is aangeroerd. Slechts een heel klein percentage van de mishandelde weet hoe zij hulp moet zoeken, of brengt de moed op de eerste stap te zetten door een geestelijke, een maatschappelijk werker, een arts of de politie te bellen.

Indien niet tot staan gebracht bedreigt de gezinsmishandeling de maatschappij tot in haar wortels. Zij is een van de vele plagen in een satanisch beïnvloede wereld die in steeds sneller tempo op weg schijnt te zijn naar door haar zelf veroorzaakte vernietiging.

Maar waarom?

Maar waarom is er zoveel lichamelijk geweld in het gezin? Waarom slaan mannen hun vrouwen? Waarom slaan ouders hun kinderen?

Voor een man die er zelfs in de verste verte niet aan zou denken ooit de hand op te heffen tegen zijn vrouw, is alleen al de gedachte zijn huwelijkspartner te slaan volstrekt onbegrijpelijk. Heeft hij niet bij de huwelijksceremonie plechtig beloofd „haar te beminnen, voor haar te zorgen en haar te beschermen”? Hoe kan een man dan zijn vrouw lichamelijk mishandelen?

In zijn bespreking van een van de bovengenoemde boeken over geweld binnen het gezin, merkte een criticus op: „Het boek is fascinerend, hoewel op sommige plaatsen haast al te aangrijpend. Maar je blijft doorlezen om antwoord te krijgen op vragen die onbeantwoord blijven: Hoe kunnen ze

zo iets doen? En *waarom* doen ze het? De schrijvers erkennen dat er maar weinig bekend is over die mensen wier handen te los zitten — niet meer dan ‘borrelpraat’ en het onduidelijke beeld dat de slachtoffers van hen schetsen.”

Deze bespreking demonstreert de frustratie die bijna iedereen voelt. Zelfs deskundigen op het terrein van de sociologie beschikken in feite nog niet over voldoende informatie om tot scherptomlijnde conclusies te komen.

Maar wat het wetenschappelijk onderzoek wel aan het licht heeft gebracht, is de ontzenuwing van de vele mythen waarvan het publiek in het algemeen uitgaat met betrekking tot de geslagen vrouwen en hun aanvallers.

Alleen zij die zich aan de zonde van mishandeling schuldig maken, kunnen er een einde aan maken, en misschien weer een gezin bijeenbrengen dat doortrokken is van liefde voor vrouw en kinderen.

Sommige van die mythen worden door Lenore Walker onder de loep genomen in haar boek *The Battered Woman*, (pp. 18 tot 30): (Mythe 1) Mishandelde vrouwen vormen slechts een klein percentage van de bevolking. (De waarheid is dat in de hele wereld miljoenen vrouwen en kinderen worden mishandeld). (Mythe 2) Geslagen vrouwen maken deel uit van etnische minderheidsgroepen en behoren tot een lagere sociale klasse. (De waarheid luidt dat het slaan van vrouwen in gezinnen van elke sociale laag of etnische groepering voorkomt). (Mythe 3) De mishandelde vrouwen hebben het er zelf naar gemaakt, en putten er zelfs een masochistisch genoegen uit, anders zouden ze wel weglopen. (Ook dit is bezijden de waarheid. Geen enkele

zichzelf respecterende vrouw wil geslagen worden. Pijn lijden is niet prettig. En de reden waarom vele mishandelde vrouwen niet de benen nemen is bijvoorbeeld dat zij dan onvoldoende financiële steun ontvangen, of dat zij bang zijn te worden achterhaald en dan nog erger te worden mishandeld, of dat zij zich zorgen maken over wat er van de kinderen terecht zou komen.)

Nog veel meer van die mythen worden door dr. Walker ontrafeld. De hier genoemde vertegenwoordigen slechts een aantal van de meest voorkomende misvattingen.

Kunnen wij achter de werkelijke oorzaak komen?

Mishandeling van gezinsleden bestaat al zo lang als de mens op aarde vertoeft. De eerste in de geschiedenis opgetekende vorm van familiegeweld is die van Kaïn die de hand ophief tegen zijn broer Abel en hem daarbij doodsliep.

De maatschappij die daarop volgde was „verdorven voor Gods aangezicht, en de aarde was vol geweldenarij” (Gen. 6:11). God zag „dat de boosheid des mensen groot was op de aarde en al wat de overleggingen van zijn hart voortbrachten te allen tijde slechts boos” (vers 5).

Maar waarom zoveel geweld, toen en nu?

Toen de eerste mensen in de hof van Eden werden geplaatst, kregen zij diverse aanwijzingen van God. Een daarvan was de waarschuwing niet van een bepaalde boom te eten — de boom der kennis van goed en kwaad. U kent het verhaal. Misleid door Satan de duivel, nam Eva van de boom. Adam volgde haar voorbeeld.

Wat symboliseerde de boom? Niet alleen maar de kennis van goed en kwaad. Adam en Eva kozen de weg om *zelf uit te maken* wat goed was en wat kwaad. Met andere woorden, zij kozen de weg van de proefondervindelijke ervaring. De weg van het menselijk experiment. Zij verwierpen de door God geopenbaarde kennis.

Dat is precies wat de mensheid sedertdien gedaan heeft. Natuurlijk, God heeft dat toegestaan. Maar God heeft de mensheid niet zonder kennis gelaten. Zijn geschreven woord, de Bijbel, bevat de openbaring van zijn wil — hoe wij zouden moeten leven. Maar de meeste mensen hebben deze openbaring van onmisbare levenskennis verworpen.

Underschat de duivel niet

Ik realiseer mij dat velen de draak zullen steken met het bestaan van een geest die als Satan of de duivel wordt aangeduid. Maar dat neemt niet weg dat zijn invloed een sterke drijfveer vormt achter het gezinsgeweld.

Toen Jezus de duivel beschreef, zei Hij: „Die was een mensenmoorder van den beginne en staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij naar zijn aard, want hij is een leugenaar en de vader der leugen” (Joh. 8:44).

De Bijbel beschrijft de duivel voorts als de god dezer eeuw die het verstand van ongelovigen heeft verblind (2 Kor. 4:4). En in het boek Openbaring: „En de grote draak werd op de aarde geworpen, de oude slang, die genaamd wordt duivel en de Satan, die de gehele wereld verleidt” (Openb. 12:9).

Net zoals hij dat met elk ander onderdeel van Gods grandioze schepping heeft geprobeerd, heeft Satan getracht het gezinsleven te bederven of te verwoesten. De reden zou duidelijk moeten zijn.

Door het huwelijk en het menselijke voortplantingsvermogen, ontvangen mensen hun fysieke leven. Elke mens heeft het potentieel om in Gods gezin te worden geboren, om eeuwig in Gods regering te dienen en zelfs deel uit te maken van de regering die uiteindelijk over Satan zal oordelen en over de rebellerende gevallen geesten die hem zijn gevolgd (1 Kor. 6:3).

Geen wonder dat Satan heeft geprobeerd het gezinsleven te verwoesten, de kinderopvoeding te bederven en de liefde tussen man en vrouw te vernietigen.

Dit zal u misschien duidelijk maken waarom een zo groot deel van de menselijke geschiedenis vervuld is van onverklaarbaar geweld en kwaad. Het is altijd een wereld geweest die voor het grootste deel van God is afgesneden en die ging experimenteren om zelf te ontdekken wat goed is en wat kwaad, een wereld die onder de invloed van Satan stond.

Het moderne gezinsgeweld is geen uitzondering.

Het antwoord?

Al zijn de antwoorden op ingewikkelde vragen niet eenvoudig, ze zijn er wel. Uit de bladzijden van de Bijbel blijkt hoe een echtgenoot zijn vrouw en

kinderen dient te behandelen. Dit probleem overschrijdt alle etnische, nationale en sociaal-economische grenzen. De oplossing moet dus ook over al deze grenzen reiken. Zij komt er op neer of iemand die zijn vrouw en of kinderen mishandelt, bereid is de levenswijze te aanvaarden die tot geluk leidt.

Opvangcentra voor mishandelde vrouwen en kinderen vormen slechts een klein deel van het antwoord. Het zijn nobele pogingen om zoveel mogelijk slachtoffers te helpen. Maar helaas kunnen dergelijke toevluchtsoorden de oorzaak van het probleem niet oplossen. Hulpmiddelen als deze vormen de beste methoden die de mensen tot dusverre hebben bedacht om de gevolgen te bestrijden. Maar uiteindelijk

Als er maar één echtgenoot is die zijn vrouw heeft mishandeld en die dit artikel leest, en zich voorneemt te veranderen, dan zal dat de tijd en de moeite rechtvaardigen.

kunnen alleen maar zij die zich aan de zonde van mishandeling schuldig maken, er een einde aan maken, en misschien weer een gezin bijeenbrengen dat doortrokken is van liefde voor vrouw en kinderen.

Dr. James Dobson stelt het zo scherp als ik het nooit eerder heb gelezen. Hoewel hij in zijn boek *Straight Talk to Men and Their Wives* niet speciaal het oog had op de mishandeling binnen het gezin, schreef hij: „Als Amerika [of welk ander land ook] de ongelooflijke spanningen en gevaren waarmee het nu wordt geconfronteerd de baas wil blijven, dan kan dat als echtgenoten en vaders hun gezinnen weer op het hoogste niveau van hun waardensysteem plaatsen!” Niets lijkt meer van toepassing op het onderwerp van de mishandelde vrouwen en kinderen.

De eerste en belangrijkste stap in de behandeling van de oorzaak van gezinsmishandeling is dat mannen die echtgenoot en vader zijn geworden zich het ontzagwekkende belang van hun verantwoordelijkheden realiseren. Het houden van een vrouw en de wil om voor haar te zorgen en haar te beschermen is oneindig belangrijker dan in het zakenleven tot faam en fortuin te komen. Tijd besteden aan het onderwijzen en liefhebben van kinderen doet elke andere bezigheid en prestatie in dit leven verbleken.

De apostel Paulus moet het oog op onze huidige tijd hebben gehad toen hij de samenleving van de laatste dagen beschreef: „de mensen zullen zelfzuchtig zijn, geldgierig, pochers, vermetel, kwaadsprekers, aan hun ouders ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig, liefdeloos, trouweloos, lasteraars, onmatig, onhandelbaar, afkerig van het goede, verraderlijk, roekeloos, opgeblazen, met meer liefde voor genot dan voor God” (2 Tim. 3:2-4). Als dit niet een beschrijving is van de laatste helft van de 20e eeuw.

Diezelfde apostel gaf levendige, duidelijke en liefderijke instructies over de opbouw van goede huwelijksrelaties.

Hier volgt wat hij schreef in Efeze 5:25-29: „Mannen, hebt uw vrouw lief, evenals Christus zijn gemeente heeft liefgehad en Zich voor haar overgegeven heeft, om haar te heiligen . . . en zo zelf de gemeente voor Zich te plaatsen, stralend, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, zó dat zij heilig is en onbesmet. Zo zijn ook de mannen verplicht hun vrouw lief te hebben als hun eigen lichaam. Wie zijn eigen vrouw liefheeft, heeft zichzelf lief; want niemand haat ooit zijn eigen vlees, maar hij voedt het en koestert het, zoals Christus de gemeente . . .”

Wat zou de wereld er anders uitzien als alleen maar die verzen in het huwelijk werden toegepast!

Als er maar één echtgenoot is die zijn vrouw heeft mishandeld en die dit artikel leest, en zich voorneemt te veranderen, dan zal dat de tijd en de moeite rechtvaardigen.

Er is eenvoudig nooit een verontschuldiging voor een man om om welke reden dan ook zijn vrouw — of welke andere vrouw of kind — te slaan, te schoppen, of haar blauwe plekken en builen te bezorgen.

Petrus vermaande alle echtgenoten: (Zie verder pagina 28)

WERELDREGERING

(Vervolg van pagina 6)

komen, is dat alle landen volledig afzien van het gebruik van geweld." Voorts roept hij op om tot een nieuwe wereldorde te komen: „Wij moeten onze wapens neerleggen, afstand doen van onze soevereiniteit en een politiek systeem scheppen voor de vreedzame beslechting van internationale geschillen.”

Uiteindelijk *zijn* alle regeringen verantwoordelijk voor al het goeds of slechts dat de samenleving kenmerkt. Maar als reactie op de oplossing van de heer Schell dient de vraag te worden gesteld: welke menselijke regering geniet voldoende gezag om vrede, welvaart en vreugde in het menselijk hart te doen postvatten? Welke regering kan ons afdoende beschermen tegen nucleaire uitroeiing?

Laten wij eerlijk zijn!

In een inmiddels beroemd geworden toespraak aan de Harvard universiteit stelde Alexander Solzjenitsyn het als volgt: „Ik heb mijn hele leven onder een communistisch regime doorgebracht en ik kan u vertellen dat een maatschappijvorm zonder enige objectieve rechtsmaatstaf inderdaad iets verschrikkelijks is. Maar een maatschappijvorm die geen andere waardenschaal kent dan die van de wet [zoals in de Verenigde Staten het geval is] is de mens evenzeer onwaardig. Een samenleving die alleen maar op de letter van de wet gebaseerd is en nooit naar iets hogers reikt, verzuimt ten volle gebruik te maken van de menselijke mogelijkheden.”

Zelfs de ouden hielden zich diepgaand bezig met de vraag wat nu eigenlijk de juiste regeringsvorm is. Zo'n drie eeuwen voor de geboorte van Jezus schreef de Griekse filosoof Aristoteles: „Ons doel is te overwegen welke vorm van politieke samenleving de beste is...” Weet u tot welke conclusie hij kwam? Na een uiterst nauwkeurige en zorgvuldige analyse luidde Aristoteles' gevolgtrekking dat alle menselijke regeringen een lapwerk van fouten vormen en dat zij stuk voor stuk de mogelijkheid van *verschrikkelijke* mislukkingen in zich dragen: „... de tekortkomingen [van menselijke regeringsvormen] laten zich als volgt omschrijven: van het koningschap, tyrannie; van aristocratie, oligarchie; van de constitutionele

regeringsvorm, democratie. Want tyrannie is een soort monarchie die alleen op de belangen van de vorst let; oligarchie is gericht op het belang van de rijken; democratie, van de behoeften: geen van alle op het welzijn van allen.”

Neem ook kennis van zijn verdere commentaar: „Wij zijn van mening”, schreef Aristoteles, „dat er drie ware vormen van bestuur zijn, en dat de beste die moet zijn die door de besten wordt beheerd, of dat nu één man is [monarchie] of een hele familie [oligarchie] of vele personen [democratie], *als zij maar alle anderen tezamen overtreffen in deugden...*”

Welke hedendaagse regering zou men als *zo deugdzaam* kunnen beschouwen? De Bijbel, een betrouwbaar document, daterend van eeuwen voor Aristoteles, zegt het in deze simpele bewoordingen: „Israëls God spreekt... Een rechtvaardige heerser over de mensen [*moet zijn*], een heerser in de vreze Gods” (2 Sam. 23:3). Maar wat verklaart dit zelfde

De Bijbel heeft het vaak over „het hart” wanneer hij spreekt over de onderliggende beweegredenen van de mensheid. Wat onthult de Bijbel over de basismotivatie van de mensheid? „Arglistig is het hart boven alles, ja, verderfelijk is het; wie kan het kennen?” (Jer. 17:9.)

Het antwoord is van geestelijke aard

Naar het schijnt heeft de mens zich nooit gerealiseerd dat de oorzaak van zijn sociale, economische en politieke problemen *van geestelijke aard* is. Maar filosofen, politici en sociale-wetenschappers hebben geen begrip van geestelijke zaken — zij begrijpen alleen het verstandelijke en het materiële. En zelfs de religies van deze wereld hebben deze onstoffelijke beginselen niet begrepen.

Schell besluit zijn boek *The Fate of the Earth* met de opmerking dat er „twee wegen voor ons open liggen. De ene leidt naar de dood, de andere naar het leven”. En hij besluit met een pleidooi voor ontwapening.

Misleid nationalisme stak in 1983 zijn afzichtelijke kop op in Sri Lanka (links) en nog altijd in Noord-Ierland (rechts).

gezaghebbende oude document over de toestand van de mensheid in de huidige eeuw? „Er is niemand die een gegronde aanklacht indient, en niemand die naar waarheid richt; zij vertrouwen op ijdelheid, spreken valsheid...” (Jes. 59:4).

De gevolgen? „Het recht wordt teruggedrongen en de gerechtigheid blijft verre staan, want de waarheid struikelt op het plein en oprechtheid vindt geen ingang. Zo ontbreekt de waarheid...” (vers 14-15).

Maar wij zijn het tijdstip *gepasseerd* waarop ontwapening van nut had kunnen zijn. Op de lange duur opent menselijke ontwapening alleen maar de deur voor weer een andere dictator, gewapend met kernwapens om de wereld in slavernij te brengen. Er bestaat geen enkele mogelijkheid om de nucleaire geest weer in de fles terug te drijven.

Maar de mensheid *staat* op een kruispunt: er staan de mensheid inderdaad slechts twee levenswijzen open.

Waarom nationalisme wereldvrede blokkeert

In weerwil van beweringen van het tegendeel is het nationalisme niet dood. Evenals de stammenverdeeldheid in Afrika vormt het nationalisme dat de wereld in onmin houdt, nog steeds een belemmering voor de inspanningen om tot wereldvrede te komen.

Een van de meest recente en de algemene aandacht trekkende uitbarstingen van nationalisme deed zich verleden jaar voor in de kleine staat Sri Lanka, het voormalige Ceylon. Daar gingen de twee verschillende groepen die in deze eilandenstaat leven, de Singalezen en de Tamils, elkaar te lijf.

De daarop volgende rellen en algemene wanorde liepen uit op een verschrikkelijk voedselgebrek en de vrijwel totale vernietiging van de nationale economie.

Men ontkomt niet aan de vraag: waarom? Waarom was dat alles nodig? Niemand schoot ook maar iets op met dit debacle, en vele duizenden lijdten nog onder de afschuwelijke gevolgen.

Maar Sri Lanka is niet de enige plek van geweld. De Armeense nationalisten brengen regelmatig de Turken de genocide in herinnering die zij in de Eerste Wereldoorlog hebben begaan. En in Noord-Ierland voeren extremisten onder de protestanten en de katholieken dag in dag uit oorlog met elkaar.

En natuurlijk hoeft niemand te worden herinnerd aan het

vrijwel onafgebroken bloedvergieten dat de afgelopen jaren zoveel levens heeft gekost in Libanon.

Maar nationalisme treft ook grote industrielanden. De Sovjet-Unie zag haar binnenlandse programma de mist in gaan door haar pogingen de volkeren van de Oekraïne te absorberen, om niet te spreken van de Aziatische volkeren die zich nog steeds tegen Russificatie en absorptie verzetten.

Maar ook de Volksrepubliek China werd rechtstreeks met ditzelfde probleem geconfronteerd.

In de V.S. wordt de cultuur van de Engelstaligen geconfronteerd met een voortdurend toenemende Spaanstalige minderheid. De Fransen hebben de Algerijnen. En de Westduitsers proberen met de Turken te leven.

De mensheid heeft de droom gekoesterd van een vreedzaam samenleven van de voornaamste bevolkingsgroepen en rassen. Maar steeds weer komt het tot de uiteindelijke historische worsteling om de oppermacht van een dominerende groep en de onderwerping van de andere. Iedereen is het erover eens dat dit zinloos is — maar waar ligt de oplossing? Waar kunnen wij de antwoorden vinden?

Een gezaghebbend antwoord

Het werkelijk gezaghebbende en betrouwbare antwoord komt uit een voor u mogelijk onverwachte bron: de Bijbel!

De meeste mensen begrijpen niet dat de primaire oorzaak van het verdelende nationalisme en van de stammen-twisten van *geestelijke* aard is.

Slechts weinig mensen begrijpen dat God de mensheid heeft geschapen met ingebouwde beveiligingen tegen de uitwassen van nationalisme en stammenstrijd — het „tribalisme“. „Hij [God] heeft uit één enkele [Adam] het gehele menselijke geslacht gemaakt om op de ganse oppervlakte der aarde te wonen en Hij heeft . . . de grenzen van hun woonplaatsen bepaald“ (Hand. 17:26).

Maar wat deed de mensheid? Zij wees God af en leerde nimmer zich te beperken tot de woongebieden die God elk van de diverse menselijke geslachten had toegewezen.

Als een lelijke deksteen op dit menselijke tijdperk zal nog eenmaal een poging tot eenwording worden ondernomen. De Bijbel openbaart dat deze laatste poging zich zal concentreren in Europa, te beginnen met een consortium van tien landen, en zich later door middel van economische banden uitbreidend over grote delen van de wereld.

In het tweede hoofdstuk van Daniël openbaart God het resultaat van deze laatste poging om de verdeeldheid tussen naties te boven te komen. Zal zij succes hebben? „Zij zullen zich . . . vermengen, maar met elkander geen samenhangend geheel vormen, zoals ijzer zich niet vermengt met leem“ (Dan. 2:43).

Het zal geen plezierige tijd worden. De beslissende poging van de mens om zich

zonder Gods leiding op de oplossing van dit probleem te werpen, zal tot een verschrikkelijk bloedbad en tot de slaavernij van vele bevolkingsgroepen leiden, en tot de ontkenning van nucleaire verwoesting.

En dat alles omdat de mensheid het niet eens kan worden, en blijft weigeren de geopenbaarde levenswijze — Gods levenswijze — te aanvaarden. Dat wil zeggen, de levenswijze die tot vrede, samenwerking en welvaart leidt. Het hoeft niet allemaal slecht af te lopen, maar het is een feit dat de mensheid momenteel geen enkele poging doet tot berouw en verandering van inzicht te komen!

Wat zal er na deze pathetische inspanning komen? *Niet langer* zal menselijke regeringen worden toegestaan de rechten van onschuldigen met voeten te treden. In plaats daarvan zal, als de tijd is gekomen, „de God des hemels een koninkrijk oprichten, dat *in eeuwigheid* niet zal te gronde gaan, en waarvan de heerschappij op geen ander volk meer zal overgaan: het zal al die koninkrijken verbrijzelen en daaraan een einde maken, maar zelf zal het bestaan in eeuwigheid“ (Dan. 2:44).

God zij dank zal deze tijd nu weldra aanbreken! Dan zal er een einde komen aan de alles vernietigende teistering van nationalistische en stamconflicten! Mensen van uiteenlopende etnische oorsprong zullen elkaar leren waarderen en met elkaar samenwerken. In plaats van voortdurende strijd zal er eindelijk *onafgebroken* vrede heersen.

— Michael A. Snyder

Die werden al opgesteld vóór de eerste twee menselijke wezens werden geschapen. Zij waren al vastgelegd vóór het ontstaan van het Israël van de Oudheid. Maar ze zijn in *deze* tijd geldig voor *u*! Het is God zelf die uitroept: „Ik neem heden de hemel en de aarde tegen u tot getuigen; het leven en de dood stel ik u voor, de zegen en de

vloek; KIES DAN HET LEVEN, opdat gij leeft, gij en uw nageslacht“ (Deut. 30:19).

Wat *is* deze levenswijze? Het is de levenswijze die weldra de hele aarde zal overspoelen — een levenswijze die Jezus Christus als mens op aarde kwam verkondigen. Het is de levenswijze die het KONINKRIJK van GOD wordt

genoemd: letterlijk een wereldregering met aan het hoofd niemand anders dan Jezus zelf!

Mythologische fantasie? Bepaald niet. Die wereldregering was hier al voordat de mens werd geschapen. En zij zal weldra worden *heropgericht* op deze aarde (Hand. 3:19-21).

(Zie verder pagina 28)

CHINA

(Vervolg van pagina 4)

Verenigde Staten en China in de sfeer van handel en investeringen te verwachten zijn.

Amerika's belangen

„De business van Amerika is business”, merkte wijlen de Amerikaanse president Calvin Coolidge eens op.

Nadat een andere president, Richard Nixon, bij zijn bezoek van 1972 het ijs tussen de V.S. en de Volksrepubliek gebroken had, en nadat in 1979 formele betrekkingen tussen beide landen werden aangeknoopt, praatten de Verenigde Staten een tijdlang erg veel over „het uitspelen van de China-kaart” — het gebruiken van de relaties met China als hefboom tegen de Sovjet-Unie.

Op het ogenblik is dit „strategische” aspect van de relatie van secundair belang. In plaats daarvan spreken de Amerikaanse autoriteiten meer over „het binnenleiden van China in het wereldsysteem van financiën en handel”. Met andere woorden, de handel boven de geopolitiek.

Het vooruitzicht van sterk

toenemende handel met de Volksrepubliek is in het bijzonder aantrekkelijk voor die Amerikaanse industriëlen die reeds in voortdurend toenemende omvang met de landen van het Verre Oosten handel drijven.

In een toespraak voor de World

Aan de andere kant is het economische zwaartepunt van de Verenigde Staten bezig van het oosten naar het westen te verschuiven, dat wil zeggen naar de kust van de Grote Oceaan. Het handelsvolume van de Verenigde Staten met Aziatische landen is in feite zelfs al groter dan met de landen van Europa...

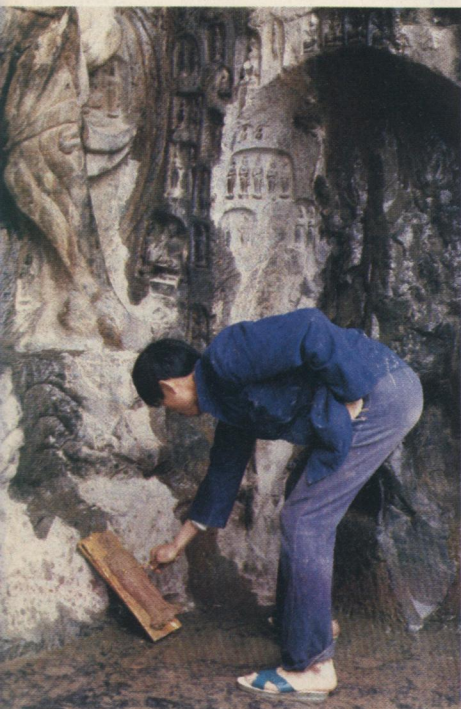
Bijzonder opmerkelijk is het feit dat een aantal landen in het Pacific-gebied in de voorste gelederen van de economische ontwikkeling zijn blijven lopen, terwijl veel industrieel geavanceerde landen, geplaagd door wat men stagflatie pleegt te noemen, de afgelopen tien jaren of daaromtrent maar weinig economische vooruitgang hebben geboekt. Dit heeft bij veel mensen in de wereld tot de voorspelling geleid dat de 21e eeuw een Pacific-eeuw zal zijn.”

Wegdrijven van Europa

Het is een feit van geweldige betekenis, hoewel door de meeste

GERI THOMAS

GERI THOMAS

Affairs Council of Northern California in San Francisco, herinnerde premier Zhao de Amerikanen aan hun voortdurend groter wordende belang bij de landen langs de boorden van de Stille Oceaan. Hij zei:

„China is met zijn 1 miljard inwoners nu aan een lange opmars begonnen en concentreert zijn inspanningen op socialistische modernisering. Dankzij zijn inspanningen van meer dan een eeuw, is Japan nu een economische wereldmacht geworden. En de Sovjet-Unie is geleidelijk bezig het concentratiepunt van haar investeringen en haar economische ontwikkeling van de gebieden ten westen van de Oeral naar het Verre Oosten te verleggen.

CAMPBELL — SYGMA

In de Volksrepubliek China blazen kunstenaars oude tradities nieuw leven in: boven, een beeldhouwer in Guangzhou (Canton); links, beeldhouwen op een boeddhistische plek bij de stad Loyang; boven, schilderen in de vrije tijd.

Amerikanen nog maar nauwelijks onderkend, dat de Verenigde Staten cultureel, economisch en binnenkort ook strate-

gisch bezig zijn uit de Atlantische invloedssfeer weg te drijven.

Al jaren is er in de Verenigde Staten reeds een verschuiving merkbaar van hun historische banden met Europa

nen. Maar tegenwoordig zijn twee van elke vijf pas aangekomen in de Verenigde Staten Aziaten.

„Neem nu eens het feit in aanmerking”, aldus vervolgde Viviano in

ontwikkelen is.

„Onze toekomst ligt in Azië”, luidt het steeds weer opduikende thema in sommige invloedrijke economische en politieke kringen in de Verenigde Staten. Dit gezichtspunt wordt gewoonlijk gekoppeld aan de oproep aan de Verenigde Staten om op den duur hun defensiebanden met Europa te verbreken en de Amerikaanse troepen uit dit werelddeel terug te trekken.

Wanneer de West-Europeanen geen zin hebben in de nieuwe Pershing-2 en kruisraketten die door Amerika aan de NAVO worden geleverd, aldus deze redenering, laten de Europeanen dan ofwel zichzelf verdedigen, of zelf veiligheidsovereenkomsten met de Sovjet-Unie sluiten.

Het eindresultaat zal een Europa zijn dat van Amerika is losgesneden — maar een Europa dat op den duur als „derde macht” een zelfstandige grootmacht kan worden.

In de tussentijd zullen de relaties tussen de Verenigde Staten en de Volksrepubliek China zich ongetwijfeld verdiepen — althans zolang het

opmerkelijke duo Deng Xiaoping en Zhao Ziyang het lot van China bepaalt. □

LOCHON — LIMSON

In een fabriek in Sjanghai monteren jonge vrouwen tv-toestellen; er is een groeiende vraag naar informatie, cultureel amusement en nieuws.

naar nauwere banden met de landen van het Pacific-bekken.

„De overweldigende Europese invloed op onze cultuur is aan het afnemen, om plaats te maken voor de Oriënt”, zei Frederick Allen, vice-president van de Morgan Guaranty Trust Co. in een begin 1983 gepubliceerd interview.

Franco Viviano, redacteur van Pacific News Service in San Francisco, voegde daaraan toe dat „het woord ‘immigratie’ eens synoniem was met de aankomst van Europeanen en later van Latijnsamerika-

weerklink op de opmerkingen van premier Zhao, „dat de totale handel van de Verenigde Staten met de landen rond de Pacific in 1982-83 voor het eerst in de geschiedenis die met de Atlantische naties overtrof, en wel met een record-omzet van 121,2 miljard dollar.”

Op haar beurt speelt deze verschuiving naar de Grote Oceaan-landen een belangrijke rol in de verbreding van de kloof die zich nu tussen de Verenigde Staten en hun bondgenoten in de Westerse alliantie in Europa aan het

Ooit weleens goed bij nagedacht wat dat is? Bestaat het heus? En waar is het? En meer interessante vragen die allemaal worden beantwoord in ons gratis boekje *Wat bedoelt u precies... het Koninkrijk Gods?* Vraag het vandaag nog aan: Ambassador College, Postbus 333, 3500 AH Utrecht, Nederland.

PERSOONLIJK

(Vervolg van pagina 1)

kwaad en het lijden vermenigvuldigen zich voortdurend. De evolutieeler faalde volkomen bij het oplossen van de menselijke problemen en ellende. De moderne wetenschap schreed steeds verder voort, totdat ze nu, uiteindelijk, de wapens voor massavernietiging heeft vervaardigd die al het menselijk leven dreigen te vernietigen — het wordt het monster van Fran-

kenstein dat ons allemaal zal verdelgen!

In de herfst van 1926 werd ik uitgedaagd tot een onderzoek van de andere opvatting van de oorsprong der materie — van het universum en van het leven op aarde: het bestaan van de Schepper God! Ik zette me aan een intensief, diepgaand onderzoek naar de oorsprong, naar oorzaken en gevolgen. Ik weerlegde de hypothese van evolutie. Ik ontdekte het bewijs van het bestaan en de werkelijkheid

van de Almachtige God, de Schepper. Ik gaf na intensieve studie die dag en nacht duurde, het afdoende bewijs dat de Bijbel inderdaad het geïnspireerde Woord van God is: het zijn letterlijk Gods eigen woorden die geestelijke kennis, geschiedenis en profetie (van tevoren opgetekende geschiedenis) openbaren.

En ik leerde op welke punten ikzelf fout was geweest — fout in wat men mij had geleerd aan te nemen en te geloven — fout in mijn houding —

fout in de wijze waarop ik leefde. Ik leerde de *waarheid* over Jezus Christus — een waarheid die, hoe vreemd dit ook moge lijken, slechts weinigen werkelijk kennen! Niet alleen aanvaardde ik Christus als Verlosser, maar ik gaf mijzelf en mijn leven aan Hem over, om mij een „hersenspoeling” te geven, d.w.z. om mijn geest schoon te wassen van valse meningen en valse kennis. Om mij door middel van zijn Woord in de *waarheid* te onderrichten. In de Bijbel zegt God dat zijn Woord (de Bijbel) de *waarheid* is. Naarmate Hij mijn verstand opende om dit alles te bevatten gaf Hij mij begrip van *de redenen waarom* de wereld is zoals zij is — van het *doel* dat God hier beneden verwezenlijkt, en van wat er in de toekomst zal gebeuren.

Daar ik mij al jarenlang in de uitgeverwereld had bewogen, wilde ik een *nieuw* soort tijdschrift beginnen — om een duidelijk en helder *begrip* te geven van deze wonderbaarlijke openbaring van geestelijke kennis; van de geschiedenis en de profetieën van het leven en zijn betekenis; van de toestand in de wereld en van wat God voor plannen met de toekomst heeft. Aangezien God in de Bijbel tot de mensheid spreekt — aangezien de Bijbel de waarheid is — en ik die waarheid eenvoudig en begrijpelijk wilde maken, besloot ik (en ik ben er zeker van dat God mij hierin leidde) het tijdschrift THE PLAIN TRUTH te noemen.

Ik had evenwel geleerd dat God zegt: „Koop waarheid en verkoop ze niet” (Spr. 23:23), en dat Gods levenswijze bestaat uit *GEVEN* en niet uit nemen. Ik wist dat dit tijdschrift niet mocht worden verkocht, maar gratis moest worden verspreid. Maar mijn tijdschrift-ervaring had mij geleerd dat het slechts als een goedkoop en waardeloos produkt zou worden beschouwd tenzij men erom moet *vragen* — zich erop moet abonneren zoals op andere tijdschriften — of het uit eigen vrije wil bij de kiosk meeneemt. Ik wilde het echter juist het *meest waardevolle* tijdschrift van alle maken — het meest waardevol en nuttig voor degene die het leest.

Ik wist ook dat het niet mocht worden vercommercialiseerd ten behoeve van winstbejag. Hoewel ik gedurende mijn carrière talloze pagina's tijdschriftadvertenties had ver-

kocht, vond ik dat THE PLAIN TRUTH geen commercieel blad mocht worden door het verkopen van advertentieruimte.

Ik had geleerd dat Jezus de waarheid sprak toen Hij zei: „Het is zaliger te geven dan te ontvangen.” De levenswijze van deze wereld is het „nemen” — die van God het „geven”. Ik begon de wijze van „geven” in mijn eigen leven in praktijk te brengen. En ik merkte dat anderen eveneens de toepasbaarheid van die levenswijze inzagen. Ik begon THE PLAIN TRUTH op 1 februari 1934 met een oplage van ongeveer 350. Ik merkte dat enkele van de lezers het beginsel van het „geven” wilden navolgen en ongevraagde bijdragen zonden om met mij deel te hebben in het geven van THE PLAIN TRUTH. Ik was begonnen via de radio deze zelfde waarheid door te geven en bood daarbij een gratis abonnement op THE PLAIN TRUTH aan. Maar ik vroeg niet om geldelijke bijdragen of financiële steun.

Dit Werk is steeds een werk geweest van „geven” — niet van „nemen”. De God wiens waarheid wij geven en met miljoenen delen heeft dit Werk gezegend en het is opmerkelijk gegroeid. Momenteel is THE PLAIN TRUTH een van de leidende tijdschriften op aarde — met een oplage van nu meer dan 6 miljoen exemplaren per maand, in zeven talen. Het wordt ondersteund door tienden en vrijwillige bijdragen van diegenen die, zonder daartoe te zijn verzocht, medewerker met ons zijn geworden bij dit Werk van „geven”. □

ONBEKENDE SOLDAAT

(Vervolg van pagina 13)

doden is hij bestemd om weer tot leven te worden gebracht. Gods plan van behoud zal het de onbekende soldaat — en alle andere doden — mogelijk maken lid te worden van Gods onsterfelijke gezin dat de cosmos bestuurt.

Denk daar eens over na! Eens zal de onbekende soldaat in de Westminster Abbey uit zijn graf opstaan, samen met de koningen en koninginnen en waardigheidsbekleders. Hij zal misschien uiterst verrast zijn dat hij zich in zulk hoog gezelschap bevindt! Samen met hen zal hem zijn gelegenheid worden aangeboden om over de sterrenstelsels in Gods eeuwigdurende koninkrijk te regeren! □

ZWEDEN

(Vervolg van pagina 15)

bedrijven is in particuliere handen.

Als men Zweden daarentegen bekijkt vanuit een oogpunt van werkelijke regeringscontrole, dan zou men tot een andere conclusie kunnen komen. Kijk maar naar het belastingniveau. Kijk maar naar het stelsel van regels waar particulieren en firma's aan onderworpen zijn. U zult naar mijn idee waarschijnlijk constateren dat Zweden al flink in de socialistische richting is gegaan.

U hebt misschien ook gezien dat we op dit moment in ons land een levendige discussie hebben over een voorstel van de sociaaldemocraten om fondsen in te stellen die tot doel hebben het eigendom van particulieren over te hevelen naar de vakbonden. Zelfs al is dat niet helemaal volgens het socialistische schoolboekje, in de praktijk komt het op hetzelfde neer. Samenvattend, Zweden is in de praktijk een collectief socialistisch land, zelfs al hebben we nog steeds een flink aandeel privébezit.

V: Welke speciale problemen voorziet u voor Zweden in het midden van de jaren tachtig en aan het begin van de jaren negentig?

A: Ik ben persoonlijk van mening dat Zweden een andere richting zal inslaan omdat dit soort welvaartsstaat — zoals we al eerder hebben besproken — langzaam afbrokkelt. Op sociaal en economisch gebied zijn de enorme problemen waarmee Zweden op dit moment te kampen heeft, grotendeels te wijten aan dit welvaartsstaat-idee.

We hebben een groot deel van de noodzaak voor particulier initiatief weggenomen. Als u dat weghaalt, zal langzaam de dynamiek uit de economie verdwijnen. Dus we zullen naar mijn mening een nieuwe weg inslaan en proberen een welvaartssamenleving te ontwikkelen waarin we mensen — afzonderlijke individuen, gezinnen — zullen vragen om deel te nemen aan, en niet alleen toe te kijken bij een proces met andere groepen. Deze beleidsverandering voor de gehele samenleving zal het grote discussiepunt zijn, dat Zweden de komende vijftien jaar zal bezighouden. En als u over vijftien jaar terugkomt, zult u waarschijnlijk een heel ander Zweden aantreffen — een persoonlijker Zweden dan we vandaag hebben, met minder zelfmoorden. □

Geboorteplaats

(Vervolg van pagina 18)

niet *echt* veranderd — maar zij heeft de zaken wel versneld naar de onvermijdelijke conclusie. Zonder leiding van God heeft de vooruitgang zich tegen ons gekeerd, omdat de mens de dingen die hij ontdekte niet op de juiste manier kon leren gebruiken. Of het nu ijzer is of vliegtuigen, de drukpers of de geheimen van het atoom, uiteindelijk worden zij gebruikt om te bedreigen, te kwetsen en te vernietigen. Wat een zegen had kunnen zijn, wordt een vloek. Zo zal het blijven tot de mensheid leert dat zij niet, met eigen middelen, in staat is een levenswijze te ontdekken die naar vrede leidt.

Eens zullen wij het leren. De profetieën van de Bijbel laten zien dat wij dat op de meest dramatische wijze zullen doen: door technologische doorbraken en wetenschappelijke ontdekkingen te gebruiken om onze planeet bijna onbewoonbaar te maken en het leven bijna uit te roeien — op dat punt in de geschiedenis kan alleen God ons nog redden, en dat zal Hij ook doen. Dan zal er een andere revolutie plaatsvinden en een andere beschaving ontstaan. Met God aan het hoofd zullen de mensen leren hoe zij vooruitgang kunnen boeken.

Dit klinkt misschien irreëel en vergezocht. Maar dat gold iets meer dan 200 jaar geleden ook voor een ijzeren brug. — door John Halford

HUISELIJK GEWELD

(Vervolg van pagina 22)

„Desgelijks gij, mannen, leeft verstandig met uw vrouwen, als met brozer vaatwerk, en bewijst haar eer, daar zij ook medeërfgenenamen zijn van de genade des levens, opdat uw gebeden niet belemmerd worden” (1 Petr. 3:7).

Toen God de mens naar zijn eigen beeld schiep maakte Hij eerst Adam, de man. Maar Adam was niet compleet — hij bestond maar half. God stond hem toe een paar uur lang te ervaren hoe het is alleen te zijn. In het hele dierenrijk was er voor Adam geen geschikte metgezel.

En dus liet God Adam in een diepe slaap vallen, en vormde de eerste vrouw, Eva, uit zijn eigen bot en vlees. Samen konden zij elkaar beminnen, één worden en zich vermenigvuldigen. Zonder elkaar konden zij niets van dit alles.

De vrouw werd niet als een ondersoort gemaakt. Als een minder schepsel. Een eigendom dat je bij een pluk haar voortsleept.

In de hele geschiedenis van de mensheid is er nog nooit een maatschappij geweest, hetzij in de Oudheid dan wel in de moderne tijd, die de waarheid volkomen heeft begrepen. Satan heeft ze alle misleid.

Maar met Gods hulp kunt u het leren begrijpen.

Mannen en vrouwen zouden nooit elkaar, hun kinderen of hun ouders moeten mishandelen. Hun bedoelingen en hun verlangens zouden op constante liefde — groeiende liefde—gericht moeten zijn, en op het stichten en in stand houden van een sterk gezin met aan het hoofd een liefhebbende echtgenoot en vader die leiding geeft aan gezinsleden, die positief op hem reageren.

Dan en slechts dan zal er een eind komen aan de verborgen zonde van mishandelde vrouwen en kinderen die achter gesloten deuren van angst ineenkruipen.

Als Gods wegen worden gevolgd, heerst er waardigheid in het gezin en is er liefde in overvloed. En dat is de enige manier waarop het ooit goed zal gaan. □

WERELDREGERING

(Vervolg van pagina 24)

Zonder ongelooflijk geweld zal de mensheid er nooit in slagen een wereldregering tot stand te brengen. En zelfs al zou dat wel lukken, dan zou zij als gevolg van het onuitroeibare nationalisme toch weer uiteenvallen.

U kunt het Koninkrijk van God niet aan de macht „stemmen”. Het zal onafhankelijk van menselijke goedkeuring of afkeuring worden gevestigd.

Herinner u wat een groot Amerikaans nieuwsmagazine enkele jaren geleden als de enige oplossing zag toen een van zijn redacteurs schreef dat „de een of andere sterke hand, van waar dan ook” nodig is om de mensheid uit haar onoplosbare problemen te verlossen.

En dat is precies wat er zal gaan gebeuren! „Zie, de Here Here zal komen *met kracht* en zijn arm zal heerschappij oefenen” (Jes. 40:10).

Jezus Christus zal terugkeren — wanneer de mens op het punt staat zichzelf *uit te roeien* — en Hij zal een

wereldregering vestigen die een einde zal maken aan oorlog, ongeluk en ellende (Openb. 19:11-21). Christus zal de mensheid moeten *dwingen* op een manier te leven die tot het geluk voert.

Geen reden voor het lijden van onze tijd

Ironisch genoeg zou de mens de hele potentiële nucleaire verwoesting kunnen omzeilen door *nu* Gods geopenbaarde levenswijze te aanvaarden. Gehoorzaamheid aan Gods levenswijze zou onmiddellijk veelomvattende zegeningen opleveren.

God vraagt vandaag — precies zoals Hij in het verleden deed — om een totale verandering van geestesgesteldheid — een overgave aan zijn wijze van leven. In de Bijbel wordt deze verandering *bekering* genoemd.

Maar waarom moet er *bekering* zijn? En waarvan moeten de mensen zich bekeren?

Zij moeten zich bekeren van de *zonde* — de overtreding van Gods wet (1 Joh. 3:4). „Want de aarde is *ontwijd* door haar bewoners, omdat zij *de wetten hebben overtreden*, de inzetting ontboden, het eeuwig verbond *verbroken*” (Jes. 24:5).

De wetten van God — samengevat in de tien punten die men de Tien Geboden noemt — zijn *LEVENDE* wetten. Aan de minderheid die haar leven nu verandert en in ernst begint God en zijn wetten te gehoorzamen, belooft God bescherming tegen de nucleaire vernietiging (Openb. 12:12-14). In zijn eerste geïnspireerde preek gaf de apostel Petrus het meest relevante en belangrijke advies voor onze huidige tijd: „Laat u behouden uit dit verkeerde geslacht” (Hand. 2:40).

Geen advies is actueler dan dit. □

Geleerden en staatslieden zien in een wereldregering de enige hoop op wereldvrede. Tegelijk erkennen zij dat een dergelijke regering onmogelijk is. Ons boekje *Wereldvrede — hoe het tot stand zal komen* toont hoe spoedig de oplossing voor de kwalen van de mensheid zal komen!

BRIEVEN VAN ONZE LEZERS

Ik ben natuurwetenschappelijk onderzoeker en sinds vier jaar abonnee van DE ECHTE WAARHEID. Hoewel ik niet geloof in een persoonlijke God en uw op de Bijbel georiënteerde artikelen niet kan onderschrijven, vind ik uw materiaal soms zeer objectief en getuigend van inzicht.

Ik heb echter grote bezwaren tegen het recente artikel „Er is leven in het heelal!” [zie EW november/december 1983]. Dit stuk is misleidend, en bovendien is het het meest arrogante, anthropocentrische en provinciale artikel dat ik in uw tijdschrift heb gezien.

Wat uw schrijver betreft begint en eindigt de hele zaak met de Bijbel, een visie die zowel kortzichtig als naïef is. Men erkent dat de Bijbel inderdaad voor miljoenen mensen een bron van geestelijke inspiratie is, maar het is duidelijk geen adequate maatstaf voor een wetenschappelijke methode van onderzoek die objectief en rationeel is.

In laatste instantie zal het de empirische wetenschap zijn die de antwoorden zal verschaffen op de vragen die in het artikel worden gesteld, geen enkel boek. Dit is evenzeer van toepassing op de vraag of er in het universum, naast Homo Sapiens, andere vormen van leven bestaan.

Philip A. Stahl
St. Michael, Barbados

Graag wil ik aan u het verzoek overbrengen van enkele geüniformeerde leden van de Nigeriaanse Politie om het tijdschrift [DE ECHTE WAARHEID].

Op een avond ging ik voor een kleine klacht naar de politie en zoals gebruikelijk nam ik een exemplaar van [DE ECHTE WAARHEID] mee om die op het bureau terwijl ik

wachtte te lezen. Maar zodra ik op het politiebureau bij de receptie kwam, zag een agent [DE ECHTE WAARHEID] in mijn hand en hij vroeg meteen of hij er even in mocht kijken. Hij erkende dat het het meest interessante tijdschrift was dat hij ooit had gelezen, maar dat hij al enige tijd zijn exemplaar niet meer ontving. Vlak voordat hij was uitgesproken vielen twee collega's hem bij en verklaarden hoe het lezen van het tijdschrift hun leven had beïnvloed. Ik was zo enthousiast dat ik vergat te spreken over de klacht waarvoor ik was gekomen.

Mag ik namens mijn vrienden van de politie nederig verzoeken enige exemplaren van [DE ECHTE WAARHEID] naar het volgende adres te sturen.

Okey Igwe Chukwu
Port Harcourt, Nigeria

Dank u! Dank u! Voor uw artikel over kinderen van gescheiden ouders — de groep die waarschijnlijk het meest wordt vergeten in de manie van onze cultuur om echtscheiding te accepteren als een middel om de problemen van ouders op te lossen, maar dat een lawine nieuwe problemen voor onze kinderen schept.

Ik moet auteur Dan Taylor complimenteren voor het door hem geciteerde bronnenmateriaal, t.w. Wallerstein en Kelly. Dat toont op dramatische wijze aan dat de enige duidelijke factor die verbetering brengt in het trauma waaronder de kinderen lijden de voortdurende betrokkenheid van *beide* ouders na de scheiding is. Gezien in het licht dat maatschappij-onderzoekers pessimistisch zijn over de bestrijding van echtscheiding, en dat onze cultuur zich wendt tot de neiging en voorkeur voor voogdij alleen voor de

moeder bij echtscheiding, is het noodzakelijk dat wij voor het vaststellen van de voogdij naar nieuwe oplossingen zoeken en die ook uitvoeren om de tol die nu van het leven van de kinderen wordt gevraagd weg te nemen! Gemeenschappelijke voogdij heeft beslist alle elementen in zich van een menselijke benadering van dit probleem die wordt ondersteund door talloze onderzoeken die het positieve effect ervan op de kinderen aantonen.

Schrijver Dan Taylor moet ook worden geprezen voor zijn poging een evenwichtige presentatie te geven van het probleem van de kinderalimentatie, maar de oplossing die wij voorstellen omvat meer dan het dwingen tot bezoek. Onderzoek naar gezinnen die medevoogdij hebben toont nadrukkelijk dat kinderen binnen een dergelijke voogdijregeling financieel zijn verzorgd. De reden waarom zoveel vaders vluchten en zich terugtrekken is dat het te pijnlijk is om zijn vlees en bloed slechts nu en dan te zien en dan zeer vaak alleen nog door een gril van de met de voogdij belaste moeder. Precies degene met wie de ex-echtgenoot in staat van oorlog verkeert — de ex-vrouw — is degene die bepaalt wanneer de kinderen „beschikbaar” zijn! Het is onzinnig dat het voortbestaan van het contact van een ouder met zijn kind afhankelijk is van een vijandige partij. In een recente psychiatrische schets van gescheiden vaders door dr. John Jacobs werd eveneens aangetoond dat deze geweigerde bezoeken, samen met het ongeredde contact en de tweederangs status van de vader of de ouders, eenvoudig te veel is gevraagd: zij slaan op de vlucht!

John A. Rossler
North Syracuse, New York

„Liefde, huwelijk en sex!” [zie EW januari 1984] was een waarheidsgetrouw artikel waarvan ik denk dat iedereen het zou moeten lezen. Ouders van vandaag zouden met hun kinderen en teenagers over sex moeten praten voordat de kinderen en teenagers het zelf gaan uitzoeken. Mijn ouders hebben nooit met mij over sex gesproken, zodat ik zelf heb uitgezocht wat het is. Ik realiseer mij nu dat ik, als ik ooit kinderen heb, met hen zal spreken zodat zij niet dezelfde fouten zullen maken als ik.

S. Mooney
Supply, North Carolina

Uw tijdschrift is een der meest informatieve en intelligent geschreven tijdschriften van deze tijd. Als trouw Rooms-Katholiek kan ik het met sommige dingen niet eens zijn, maar uw normen zijn van hoog niveau en dat hebben we vandaag meer dan ooit nodig.

A. La Fontaine
Toronto, Ontario

Uw artikel over roken in een recent nummer [zie EW september 1983] was uitstekend. Vroeger heb ik zelf ook gerookt, maar ik ben er drie jaar geleden mee opgehouden. Sindsdien heb ik niet een van die „vieze en aanstootgevende” stokjes meer opgestoken. Eén factor die mij zeer heeft geholpen is de leidende hand van God. Ik nam mij ook voor om niet naast rokers te gaan zitten of mij bij hen te voegen, aangezien ik geloof dat dat het beste is om de verleiding uit de weg te gaan. Ik weet dat maar één trekje van dat spul de vonk van mijn afhankelijkheid van sigaretten weer zal ontsteken.

Veronica De La Rea
Cavite, Filippijnen

Heeft God een duivel geschapen?

Wat zegt de Bijbel
hier nu over?
Hoe

onwaarschijnlijk
het moge klinken,
volgens de Bijbel
bevindt de gehele
wereld zich in de
greep van een
onzichtbare duivel.
Maar waar kwam
hij vandaan? Heeft

God hem hier plaats gegeven om ons te
misliden?

Ons gratis boekje *Heeft God een*

duivel geschapen? werpt
een nieuw licht op deze
vragen betreffende
Satan, zijn herkomst en
tevens op waar hij
vandaag mee bezig is.
Vraag ons om een
exemplaar.

Vermeld a.u.b. bij
al uw aanvragen het
nummer van uw
adresstrookje.

Bestaat er
veel mensen
spreken over de
duivel of Satan
alsof hij een
realiteit is. Anderen
beweren dat hij
louter bijgeloof en
inbeelding is.
In de hele
geschiedenis is
Satan een steeds terugkerende figuur
geweest: in de religie, in de kunst en in
de literatuur. Ook tegenwoordig speelt
de duivel een rol in spotprenten,
televisieprogramma's en in films. Hij is
een belangrijke figuur — soms zelfs
een object van aanbedding — in
bepaalde culten.

Maar bestaat er nu wel of niet een
werkelijke, levende, actieve duivel?
Volgens sommige kerken leert de Bijbel
dat de duivel de heerser van de „hel”
is. Anderen zeggen dat de duivel „de
god van deze wereld” is.
Heeft God een duivel geschapen?

